

Millî Şef Edirnedен şehrimize döndüler

Başvekil Saracoğlu bugün Ankarada bekleniyor

Foto muhabirimize tayyare ile gönderdiği resimler: Başvekilin Karstaki tetkiklerine aid intibalar: Yukarıda Başvekil Karstaki bir fabrikayı gözden geçirirken ve sayın refikası ile birlikte vali konağından şehri seyrederken, aşağıda Başvekil şehri gezerken

Istanbul 8 (A.A.) — Reisi-cümhur Millî Şef İsmet İnönü refakatlerinde Maarif Vekili Ha-

san Ali Yücel ve grup reis ve -Edirne ve Kırklareli seyahatle-killeri Hasan Sakar ve Hilmi U-rinden İstanbula avdet buyur-ran oldukları halde saat 23 de-muşlardır. (Devamı S. 5 te)

Wilkie'nin Ankarada ziyaret ve temaslari

Misafirimiz Hariciye Vekilimizle 2 saat görüştü, Meclis reisi ve orgeneral Asım gündüzü ziyaret etti

Foto muhabirimizin tayyare ile gönderdiği resimlerden: Wilkie Hariciye Vekilimiz ve Amerika sefirine bir arada

Ankara, 8 (Hususi surette gi-den arkadaşımızdan) — Reis Ruzveltin şahsi mümessili Wendell Wilkie bugün saat onda Haridiye Vekilimiz Numan Menemencioğlu tarafından kabul edil-dim. İki saat süren mülahazata hazır bulunmuştur.

Wendell Wilkie yarın sabah onda Atatürkün muvakkat kab-rini ziyaret ederek bir çelenk koyacaktır.

Ziyaretler

Ankara, 8 (A.A.) — Şehrimizde bulunan Amerika Birleşik Devletleri Reisinin şahsi mümessili M. Wendell Wilkie, bugün öğleden önce Hariciye Vekâletinde Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu tarafından kabul edilmiştir.

(Devamı 5 inci sayfada)

Wendell Wilkie gazetecilerle görüşüyor

Millî müdafaa istikrazı

Ankara, 8 (A.A.) — Haber aldığımızı göre hasılatı tamamen millî müdafaa ihtiyaçlarını karşılamak üzere ihraç edilecek olan millî müdafaa tahvilleri 15 Eylülden 30 Eylül'e kadar satışa çıkarılacaktır.

(Devamı 5 inci sayfada)

Stalingrad muharebesi

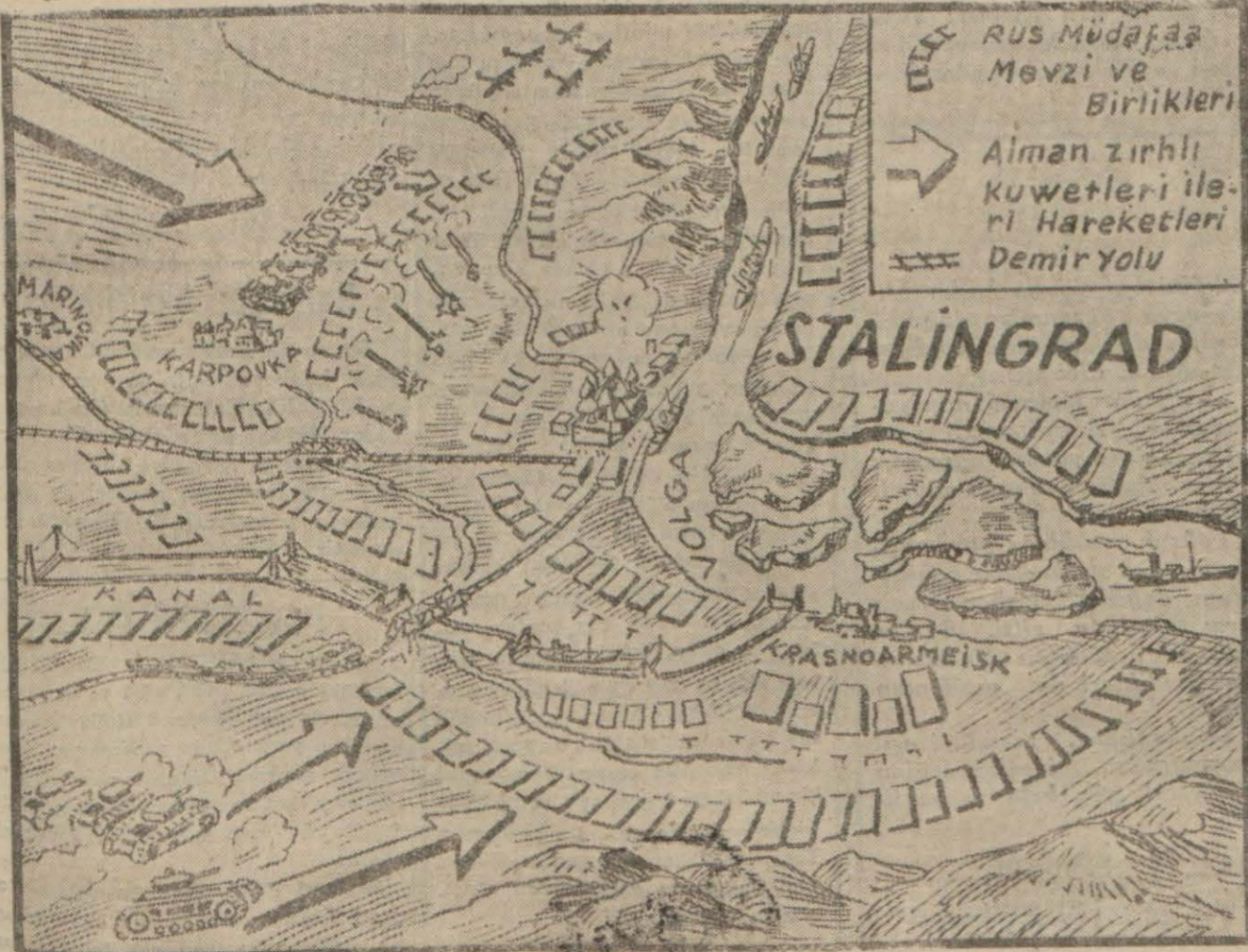
Almanlar tepeler üzerindeki birçok mevzileri zaptettiler

RUSLAR TAKVİYE KITALARI ALDILAR

Novorosiski'de Almanlar 6758 esir aldılar, 14 zirhlî tank, 90 top, bir zirhlî tren ve birçok gemi zaptettiler

Berlin, 8 (A.A.) — Alman ordularını başkomutanlığının tebliği: Hem kara hem de deniz istih-

kâmı olan Novorosiskin zaptı için yapılan muharebelerde düşman son derece fazla miktarda (Devamı 5 inci sayfada)

Stalingrad'ın vaziyetini gösterir kroki

9 Eylül

Güzel İzmir bugün kurtuluş bayramını kutuluyor

İzmir, 8 (Hususi) — İzmir yarın (bugün) 9 Eylül kurtuluş bayramını büyük törenle kutulayacaktır. Şehrin muhtelif yerlerinde tak-lar kurulmuş, her taraf bayraklarla süslenmiştir.

(Devamı 5 inci sayfada)

Çörçil dün harb durumunu izah etti

«Yeni ticaret gemisi inşaatı torpillerin miktarını geçmiştir,»

«Avrupada kurtuluş saati geldiği zaman, aynı zamanda ceza saati de çalacaktır»

Londra, 8 (A.A.) — Başvekil M. Çörçil, bugün Avam Kamarasında harb durumu hakkında demecinde bulunmuştur.

(Devamı 5 inci sayfada)

Kış hazırlığı

Şehirde kömür buhranını karşılamak üzere yeniden tedbir alındı

Celebiler kışın et buhranına meydan vermemek üzere şimdiden kesimlik hayvan stoku yapmaya teşebbüs ettiler

Dün öğleden sonra Vilâyette Vali muavini Ahmed Kınığın riyasetinde Devlet Denizyolları, Limanlar, Tramvay, Şirketi Hayriye ve Belediyeye İktisad Müdürlüğü mü-messillerinin iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda şehrin kömür ihtiyacının temini için icab eden tedbirlerin alınması etrafında görüşülmüş ve bazı kararlar verilmiştir.

Toplantıda kömür nakliyatına tahsis edilen vesaitin artırılarak kış

mevsimine kadar nakliyatın fazla-laştırılması da görüşülmüştür. Dün-kü toplantıda alınan kararlar alâka-dar yüksek makamlara arz edilecek ve kış aylarında kömür buhranına mâni olmak üzere çalışmalara hız verilecektir.

Etibank kömür tevzi müessesesi İstanbul şubesi müdürü Eyüb Sabri de kömür vaziyeti etrafında alâka-darlarla temaslarda bulunmak üzere Ankaraya gitmiştir. Müessese mü-dürü [Devamı 5 inci sayfada]

Acı bir ölüm ve ondanda acı bir alâkasızlık eseri

Ankara - İzmir bisiklet yarışına İstanbul ekipini götür-en Halid Tüccarbaşı Balıkesirde vafat etti. İstanbul bölgesi tahsisatı olmadığından cenazeyi İstanbul dostlarının yardımı ile getirmek zarureti hasıl oldu.

9 Eylül İzmir kurtuluş bayramı münasebetile tertib edil-en Ankara - İzmir arası bisiklet mukavemet yarışına iştirak eden İstanbul ekipinin reisi Halid Tüccarbaşı, yarış

Balıkesir yolunda iken kalb sektesinden vefat etmiştir. Mü-sabıklar Balıkesirde bulunur-larken bölge merkezinde ufak bir krizden sonra hayata göz-reisi [Devamı 5 inci sayfada]

Hergün

Mister Roosevelt'in
Ocakbaşı sohbeti

Ekrem Uşaklıgil

Kış aylarında değiliz. Fakat muhterem Mister Roosevelt bir ocakbaşı sohbeti daha yaptı.

Amerika bugün dört buçuk milyonluk bir orduyu silah altına aldı. Talim ve teçhiz ile meşguldür. Bu kuvvet arasında şimdiden yetiştirilmiş olan üç beş kış ayı, uçak veya tank müfredelerini cihanın dört tarafına serpiştirmiş bulunuyor. Fakat ateş hattına sokulmuş olan bu kış aylarının yekünü Amerikanın yüz otuz yekün milyon nüfusuna nisbet edilse yüzde, yahud binde ne tutar?

Tahmin edebiliriz ki çocuğunu ateş tehlikesinden henüz uzakta bilen Amerikalı aile kış aylarında olmamaklımıza rağmen muhterem Mister Roosevelt'in ocakbaşı sohbetini mesud bir aile sofrası sonunda sü-künla, zevkle dinlemiştir. Tamam, doğru, yerinde bulunmuş. Fakat muharebeyi uzaktan ve kendi âleminde teessürle acı duyarak seyreden bir taraftan için muhterem Mister Roosevelt'in hasbühaline eklenecek bir cümle yok mudur?

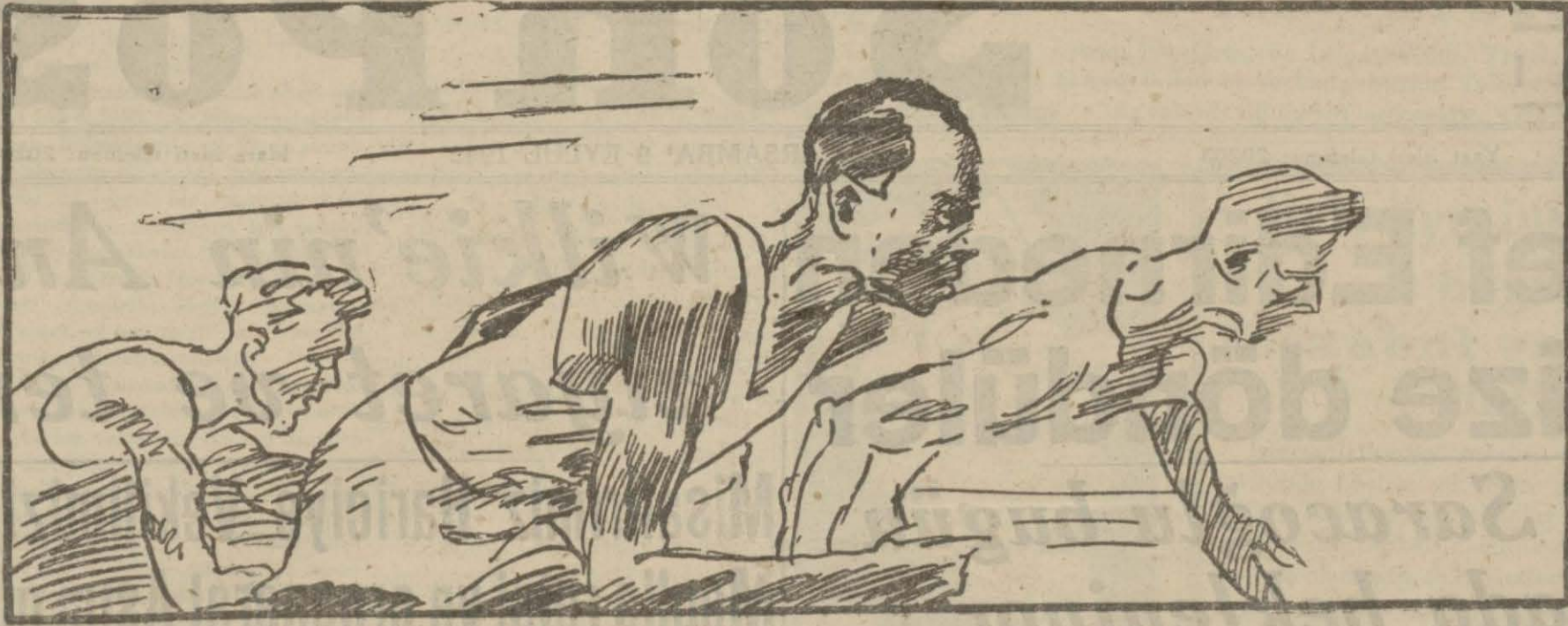
Meşhur bir İngiliz muharriri her devletin sefirine o devletin en büyük seyyar ticaret memuruna benzetiordu. Muharebe kârı menfaati, en büyük hedefi olmakla beraber, bu dakika için ikinci plâna bıraktı. Her devletin şefine veya sefirine o devletin güttüğü davanın en büyük avukatı ve propaganda memuru olmak vazifesini yüklemiştir. Amerika devlet reisi de ocakbaşı sohbetinde bu vazifeyi yapmıştır. Yaparken de çok açık, vazih, da yenektir, bir değil, bir düzine cephe açacağı, demmiştir.

Tekrar edelim: Henüz ateş karşısında bulunmayan Amerikalı aile bir sofraya başında bu hasbühali zevkle dinlemiş. Doğru, yerinde, tamam bulunmuş olabilir, fakat harbi çok görmüş, harbden çok çekmiş, sulha aşık bir bitaraf seyirci isterdi, ki Almanya tevcih edilen bu ihbar sonunda («Eğer» ile başlayan bir cümle şartıye bulunsun. Muhterem Amerika Cümhurreisi demiş olsun ki:

— Evet böyle yapacağız. Eğer Almanya Fransayı, Belçikayı, Hollândayı, Danimarkayı, Norveç, Polonyayı, içinde büyük Alman ekseriyeti bulunmayan her toprağı boşaltarak milli ve ırkî hududlarının içine çekilmezse, İtalya da Aranvudluğu, Trablus, Bingaziyi, Cölli bırakarak çizmesinin içine girmezse...

Evet bu şart, bu ağır şart derhal yerine getirilmezse Almanya yıkılacak, taş taş üstünde bırakılmıyarak yıkılacak, aksi takdirde ise harb derhal duracak, aynı zamanda da mihvere düşman olan bütün devletler tarafından da kendi idareleri arasında bulunan bütün yabancı ırklara derhal istiklâl verilecek, aynı zamanda da bütün dünya Musevileri için gerçekten müstakil bir devlet kurularak dünyadan Musevi davası ve neticeleri kaldırılacaktır.

Resimli Makale:

Hayat hepimiz için bir spordur. Sporun en büyük faydası bize atılganlık, soğukkanlılık, çabuk karar verebilmek, derhal işe girişmek gibi iyi kabiliyetleri kazandırmasıdır. Sporda olduğu gibi hayat maçında da kâh kazanırız, kâh kaybederiz.

Fakat kaybetmekten ne kadar korkarsak o kadar mağlûbiyete uğradığımız da muhakkaktır. Çünkü korktuğumuz için ileri adım atamayız. Bu yüzden de başkaları ileri gider, biz geri kalırız.

Şehir Haberleri

İş teşkilâtı yeniden ihya mı edilecekmiş?

Mülga iş teşkilâtında çalışan ücretli memurlar iki aydanberi mağarını alamadıkları için Ankarada alâkadar Vekâlete müracaat etmişlerdi. Mülga teşkilâtın kadrosunda çalıştırılan memurlardan ancak onu Belediye İktisad Müdürlüğü kadrosuna nakledilmişlerdir. Lagvedilen Petrol Ofisinin ücretli memurlarının ücretleri de tamamen tesviye edilmiştir. İstanbul teşkilâtında vazife gören iki memur, asil teşkilâtta bulunduğuandan kendilerine açık maası verilmektedir.

Haber aldığımız göre; iş teşkilâtının yeniden ihyası için bazı teebbüslere geçmiştir. Ancak gözönünde tutularak aynı hatalara düşülmemesi yoluna gidilecektir. Yeniden bir iş teşkilâtı faaliyete geçirilince bugün açıkta kalan memurlara vazife verileceği tahmin edilmektedir.

Doktor Rıza Nur vefat etti

Eski Sinob meb'usu Dr. Rızanur evvelki gece Taksimdeki evinde kalb sektesinden vefat etti. Cenazesi bugün nakledildiği Beyoğlu Zülkâr hastanesinden kaldırılacaktır.

1879 da Sinobda doğan Dr. Rızanur Askeri Tıbbiyeden doktor yüzbaşısı olarak çıkmış, 1908 in. kılıbından sonra İstanbul Meclisi Meb'usuna meb'us seçilmiş ve bir aralık Hürriyet ve İtilâf fırkasına girmiştir. Milli zaferden sonra Millet Meclisine meb'us seçilmiş Rızanur bir aralık Sıhhiye Vekilliyinin ve Hariciye Vekâlet vekilliyi yapmış, Lozanda ikinci murahhas olarak da bulunmuştur.

Rızanur 1924 de siyasi hayattan çekilmişti. 52 eseri vardır. Bunlar arasında 14 ciltlik mufassal Türk tarihi basılmıştır.

Gazi terbiye enstitüsü kavı şartları değişti

Maarif Vekilliyi Gazi Terbiye Enstitüsüne talebe kayıd ve kabul şartlarında yeniden bazı değişiklikler yapmıştır. Enstitüye şimdiye kadar münhasıran Türk tabiiyetinde bulunan talebeler alınmakta idi. Yeni karara göre önümüzdeki ders yılından itibaren Maarif Vekilliyinin müsaadesiyle yabancı tabiiyette olanlar da kabul edilebileceklerdir.

Muhterem Mister Roosevelt yaptığı ocakbaşı sohbeti esnasında Almanya tevcih ettiği şiddetli ihbara bir cümle şartıye ilâve etmedi, ve yalnız bir harb adamı gibi konuştu. Ocakbaşı sohbetinde bir sulh aşığı ve dünya milletleri arasında müsavatın bıkıp usanmak bilmez bir taraftarı sıfatıyla şahsen gördüğümüz eksik nokta budur.

Ekrem Uşaklıgil

Hem ihtikâr yapan, hem de döviz kaçıran tacirlere karşı tedbir alındı

Yanlış menşe göstererek iki taraflı kâr teminine karşı, Ticaret Vekâleti siparişlerin kontrol edilmesini şart koştu

Bundan bir müddet evvel bazı ihlâlatçı tacirlerin hariçten getirdikleri ithalât emtia için yanlış menşe göstererek fatura verdiklerini ve bu yüzden hem ihtikâr ve hem de döviz kaçağı yaptıklarını yazmıştı. İthalât ve ihracat ihlâlatçı spekülasyonu önlemek maksadıyla lüzumlu tedbirler alınmış ve birlikler umumî kâtibî Salâhaddin Cuhuruk geçenlerde Ankaraya gittiği sı-

ralarda bu hususta Ticaret Vekâletle temaslarda bulunmuştur. Vekâlet muhtemel yolsuzluklar hakkında yeni bir karar vermiş ve karar birlikler umumî kâtibîliğine tebliğ edilmiştir. Bu karara göre hariçten getirilecek ithal maddeleri için si-rol yapılacak ve bu suretle ithal maddelerinin fatura fiatlarının menşelerindeki fiatlara uygun olup olmadığına göre ithal müsaadesi verilecektir.

İngilizler hangi fiatlara bizden mal alacaklar?

Tiftik ve yapı iş birliğinde yapılan toplantıda İngiliz korpüsünün mümessili de bulunmuştur. Bu toplantıda İngiliz firmalarının, diğer memleketler firmalarının kabul ettikleri fiatlarla mal alabilecekleri söylenmiştir. Bu vaziyet birlik tarafından alâkadar tüccarlara tebliğ edilmiştir.

15 liraya ağır işçi karnesi satarken yakalandı

Emniyet Müdürlüğü kaçaçılık bürosu memurları dün Beyazıdda Mehmed Sarı adında bir garsonu yakalamışlardır.

Mehmed Sarı nereden elde ettiği henüz tahkik edilmekte olan bir çok ağır işçi karnesini ötekine be-rilikle 15 lira mukabilinde satarken cürümüşühd halinde tutulmuştur.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız anlattı: — Mağazamda oturuyordum. Kapı açıldı, içeriye üç delikanlı girdi. Birisinin elinde şişkin ve oldukça ağır benzeyen bir çanta vardı. Elebaşlık ettiği anlaşılın delikanlılardan biri masanın üzerine dört tane küçük kitap bırakarak kat'i bir eda ile: — Bir lira vereceksiniz, Iskender Bey yazdı bunları.. «Vatanı korumak için ne yapmalı?» Evet, Iskender Bey yazdı bunları.. Eminönü Halkevi neşriyatındandır! dedi.

Zorla kitab alındığını ve haraç verir gibi sormadan, anlamadan, makbuz almadan herhangi bir surette para ver-

rildiğini bu yaşma kadar bilmiş veya öğrenmiş değilim. Bunları delikanlılara söyleyecek oldum. Elebaş:

— Bunlar Halkevi neşriyatındandır. Almalısınız, yoksul çocuklara yardım parasıdır bunlar.. dedi ve manalı manalı gözlerini içine baktı.

Yoksul çocuklara yardım için bir lira vermektен çekinir adam değilim. Fakat isteyiş tarzı tuhafına gitti. Bunlar bertaraf hakikaten Halkeviden geldikleri de malûm değildi.

Delikanlıları, meseleyi asıl kaynağından inceleyeceğimi söyleyerek güç belâ savabildim.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Daima ileri

Sabahın Sabaha:

Gözü aç o'unca
Doğurmak ve ondan
İnsanca hareket
Beklemek saflık olur

Burhan Cahid

Şu şekilde konuşmalar sıklaştı:

— Kömür işini ne yaptınız, alabildiniz mi?

— Sıraya girdik. Bekliyoruz. Teşrin sonlarına doğru almak ihtimalimiz var.

— Biz yarı payımızı aldık, yarısı için Kânunları bulur, diyorlar.

— Birisinde iki ton kok var.

Otuz beşten satıyor, alır mısın?

— Nasıl olur. Etibank yirmi

üçten veriyor.

— Veriyor amma ne zaman.

Bunun muamelesi yapılmış, sırası gelmiş. Her şey hazır.

— Peki neden satıyor?

— Kok yakacak sobası yok.

— Vermiş işte, fena mı, açık

tan otuz lira para kazanacak!

— Bu konuşmalar kış yaklaştıkça kızıyor. Öyle zannediyorum ki ilk kar düştüğü gün kok kömürünün kara borsası tam hızını alacak. Sebep?

— Sebepi hükümetin halkı düşürerek gösterdiği şefkatini yeni bir ihtikâr fırsatı vermesi, kimsenin kömürsüz kalmaması için her evin kömür ihtiyacını bir beyanname ile bildirmesi söylenmişti. Kok kömürünün kara borsada mevsime göre tonu yetmiş liraya çıktığını bilenler ömürlerinde kok yakmadıkları halde ihtiyacını var diye beyanname doldurdular. Şimdi haklarını böyle el altından devrediyorlar. Böyle bir takım aç gözlüler ihtiyaçları olmayan kok kömürüne müşteri ararken asil kok yakacaklar sıra bekliyorlar.

— Bu bir ahlâk meselesidir. Kömür beyannamelerinde kömür istiyenin bunu başkasına devretmeyeceğine dair taahhüd vardır. Beyanname sahibi bu taahhüdü, nü imzasiyle tasdik eder. İmza seref ve haysiyetin ifadesidir. Fakat beş on kuruş kâr hırsı bazı imza sahiplerinin gözünü de vicdanını da kömür gibi karartmıştır.

— Bu yıl tahminden çok fazla kok kömürüne istekli çıkmasını, Etibank depolarının tahminden evvel boşalmasının, asil ihtivaç sahiplerinin eli böğürlerinde kalmasının sebebi, hikmeti işte budur. Aç gözlüyü doyurmak zordur. İmzasını, vicdanını haysiyetini satanlar ise bir cemiyetini bir teşkilâtın emniyetini felce uğratan insanlardır. İşle meşgul olan müesseselerin, Etibank'ın bu nokta üzerinde hassas ve titiz olması lâzımdır. Vaziyet böyle devam ederse ötedenberi kok sobası veya kazanı vakanlar bu kış kömürsüz kalabilirler ve ihtiyacı olmadan kok alanlar da kara borsada çok iş görürler.

Burhan Cahid

Ramazan hazırlıkları

Ramazan önümüzdeki Cumartesi günü başlamaktadır. Evkaf idaresi ve Müftülük Ramazana aid hazırlıkları ıkmal etmişlerdir. Camilerde icab eden tedbirler alınmış, Müftülük de Ramazan günlerinde camilerde vâzedecek hatibleri tesbit etmiştir.

İRTİHAL

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü İstanbul bölgesi sabık stiel ve muhaberat servisi şefi Mehmed Halid Tüccar, başoğlu yurd içinde yapılmakta olan bisklet yarışına İstanbul namuna iştirak eden katılıya riyaset ederken Balıkesirde bir kalb sektesinden vefat etmiştir.

Mehmed Halid Tüccarbaşoğlunun ta-nıyan hesabız dostları bu ölüm haberini işittikleri zaman çok teessür duyacaklardır.

TAKVİM		Eylül	
Rumi sene 1368	9	Arabi sene 1351	
Ağustos 27	Çarşamba	Hızır	
	Resmî sene 1942	127	
GÜNEŞ		İMSAK	
S. D.	Şaban	S. D.	
6 35	27	4 54	
11 04		9 21	
Orta		Yata	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
16 11	16 47	19 80	21 05
5 41	9 18	12	1 84

İLİM VE HAYAT

Vitaminler

YAZAN

Profesör doktor Sadi Irmak

Vitaminler uzviyette maddede değişmesinin salim bir şekilde yaraması için gıda işlerinde en küçük miktarlarda bulunması lâzım gelen uzvi maddelerdir. Uzviyet muhtaç olduğu bazı maddeleri kendisi terki edemez. Bunları hazır bir halde hariçten almaya mecburdur. 20 sene evveline gelinceye kadar hayvan uzviyetinin hariçten yalnız proteinler, yağlar ve karbonmayetleri almak ihtiyacında olduğu zannolunurdu. Fakat son 20 senenin araştırmaları vitamin denilen maddelerin hayatı bir ehemmiyeti haiz olduğunu gösterdi. Vitamin bahsi beşerî maraziyattan menşeyi alır. Nüfus çokluğu, kıtlık, harb, hapis, gemi seferleri gibi tek taraflı beslenmeye mecbur eden şartlar altında insanların karakteristik bir takım hastalıklara düşer oldukları görülmektedir. Aynı neviden hastalıklar hayvanlarda da müşahade edilmiştir. Bütün bu arızaların sebebi olarak vitamin noksanı tesbit olunmuştur. Onun için bu hastalıklara «Avitaminose» derler.

Muhtelif uzviyet cinslerinin pek muhtelif vitaminlere ihtiyacı olduğu tesbit edilmiştir. Gün geçtikçe vitaminlerin sayısı çoğalmaktadır. Biz en ziyade ehemmiyeti olan vitaminleri alacağız. Ve muayyen bir sınıf uzviyetin muhtaç olduğu ve ikinci derecede ehemmiyeti olan bazı vitamin nevelerini anlatmaya geçeceğiz. Mevzuubahs etmek istediğimiz vitamin neveleri şunlardır:

A, B, C, D, E.

1 — Vitamin cinsleri ve muhtelif uzviyetlerin vitamin ihtiyacı:

A vitamini: Bu madde yağda ve yağ eriten maddelerde münhaldir. Bunun noksanı gışai mu-

hatilerin hastalıklara karşı mukavemetini azaltır. Göz iltihabı meydana getirir ve neşvünemayı azaltır. A vitamini veren ana madde sarı bir nebati boya olan «karotin» dir. Karotinden hayvan uzviyeti - A vitamini yapar. A vitamini üzerindeki araştırmalar bilhassa fareler üzerinde yapılmıştır. Bu hayvanlara A vitamininden mahrum bir gıda verilirse neşvünemanın durduğu ve bundan maada gışai muhata hastalıkları görülür. İnsanda A vitaminin noksanı aynı arazi meydana getirir.

B vitamini: Antinevrotik ismini alır. Suda münhaldir, yüksek hararet ve kaleviler müvacehesinde tahrib edilir. Neşvünema için elzemdir. Noksanı sinir iltihabları yapar. B vitamininin noksanı insanda «Beriberi» hastalığını meydana getirir. (Sinir iltihabı).

C vitamininin noksanı insanda ve bazı hayvanlarda skorbut denilen hastalığı meydana getirir. Bu arıza uzviyetin zayıflaması, ağız gışai muhatisinin iltihabı, dişlerin gevşemesi, kemiklerin şişmesi, cild altında, adaleler altında kanamalarla müterafiktir.

D vitamini: Bu vitamin ergosterinin ultra viole şualarının tesiri altında istihalesinden husule gelir.

D vitamininin noksanı insanda ve bazı hayvanlarda «Rachitis» denilen hastalığı husule getirir. Bu hastalık kemiklerde kireç noksanı ve eğilmelerle müterafiktir. Vitamin D de vitamin A gibi yağlarda münhaldir. Onun için uzun zaman bu iki vitamin birbirine karıştırılmıştır. D vitamini vücutta ultraviole şualarının tesiri altında husule gelebileceği için behemehal gıda içinde bulunması şart değildir.

Bu vitaminin fazlası, diğer vitaminlerden farklı olarak zehir gibi tesir eder. E vitamini: Yağda münhal ve hararete mukavimdir. Bu vitaminin tesiri beyaz fareler üstünde araştırılmıştır. Bunun noksanı farelerde gebeliğin devamına imkân vermez. Ve sıkıt meydana getirir. Bütün yavrular ölü doğar.

2 — Vitamin kaynakları: Bütün vitaminler nebatlar tarafından meydana getirilir. Yalnız bazı hayvanlar nebatlarda ön vitamin olarak bulunan bazı maddelerden A ve D vitamini yapabildikleri gibi, C vitamini de doğrudan doğruya terki edebilirler. A vitamini karotinoidlere pek yakındır. Bu madde yosunlar tarafından terki edilir. Denizde yaşayan bazı Diyatometler de ziya müvacehesinde A vitamini yapabilirler. Bu vitaminler küçük balıkların vücuduna geçer. Bu küçük balıkları büyük balıklar yutar. Bu suretle vitamin büyük balıkların vücuduna geçmiş bulunur. Bazı bakteriyot müvacehesinde vitamin A terki ediyorlar. Nebatların yeşil yapraklarında daima A vitamini bulunmuştur.

Vitamin A'nın mühim memba- larından birisi de balıkyığıdır. Sütte de muhtelif miktarda A vitamini mevcuttur. Yumurtalar içinde A vitamini en çok ördek yumurtasında bulunmuştur.

B vitamini nebatlarda çok münşirdir. Bilhassa hububatta bulunur. İnce un B vitamini ihtiyacı etmez. Mayalarda çok miktarda B vitamini bulunur.

C vitamini: Hububatın çimlenmesi esnasında zuhur eder. Çimlenmeden evvel mevcut değildir. Yeşil çimlerde mebzulen

C vitamini: Hububatın çimlenmesi esnasında zuhur eder. Çimlenmeden evvel mevcut değildir. Yeşil çimlerde mebzulen

C vitamini: Hububatın çimlenmesi esnasında zuhur eder. Çimlenmeden evvel mevcut değildir. Yeşil çimlerde mebzulen

C vitamini: Hububatın çimlenmesi esnasında zuhur eder. Çimlenmeden evvel mevcut değildir. Yeşil çimlerde mebzulen

Havacılık

Zırhlılar ortadan kalkıyor mu?

["Son Posta,, nın denizci muharriri yazıyor]

Her harbin ortaya attığı yeni bir silâh vardır. Bu silâh kendini, ilk defa, harb sahasında gösterdiği zaman efkârı umumiyenin heyecanını tahrik eder. Artık o silâh korkunçtur. o silâh yegâne kuvvettir, o silâh harbi kazanacak yegâne vasıttır. Rus - Japon harbinin muhribleri ve büyük harbin denizaltı gemileri hep bu tesiri yaşatmıştır.

İşte bu harbin moda silâhi de tayıyaredir. Fakat efkârı umumiye diğer silâhlara kolay kolay alıştığı halde tayıyarelere pek kaniksayamamıştır. Bunun sebebi tayıyarelerin yalnız cephelelerinde değil şehirler üzerinde uçması ve bombasını oraya atmasıdır. Bununla beraber tayıyarenin en çok darbesini donanma yemektir. Bu hal, bilhassa tayıyarecilere, o kadar cazib görünümlü ki, bir kısım kalem şairleri fikirlerini donanmaların lâğvına kadar götürürler.

Eğer herhangi bir devletin ordu, donanma veya hava kuvvetlerini ortadan kaldırmak kolay olsaydı, şu anda, birçok devletler gemilerini bağlamış buluncaklardı. Fakat bugün devletler bir taraftan hayat memmat mücadelesi yaparken, diğer taraftan da donanmanın ne şekil alacağını düşünmek zorundadırlar. Şağmalarını bırakacak olursak, ortaya atılan fikirler şunlardır:

1 — Donanmanın lâğvı
2 — Donanma siyasetine devam
3 — Gemi tipleri üzerinde tadilat yapmak

Donanmanın lâğvını isteyenler tayıyarelerin, bugün, harb gemilerini batırmalarına istinad etmektedirler. Madem ki tayıyareler gemileri batırıyor, o halde bir gün gelecek deniz üzerinde gemi kalmıyacaktır... İyisi mi donanmayı kaldırıp bunun mas-

rafını hava bütçesine ilâve etmelidir...

Nazariyat doğrudur. Fakat üç seneyi bulan harb içinde muazam İngiltere donanmasını azaldığını değil, bilakis çoğaldığını görüyoruz. Buradan da çıkardığımız ders şudur:

a — Maksad harb gemisinin batması değil, deniz menfaatinin kaybolmamasıdır. İngilterenin gemileri batıyor, fakat deniz menfaati ve deniz hâkimiyeti

hâlâ muhafaza ediliyor.

b — Tayıyareler, deniz menfaatini yalnız başına koruyamamaktadırlar. Bunun aksi olsaydı, Alman hava kuvveti, kendi deniz yollarını koruyabilirdi. Binaenaleyh donanmanın lâğvı ile hava kuvvetinin büyümesi, milletin deniz menfaatini azaltır ve memleketi mağlubiyete sürükler

(Devamı 4/2 de)

"Son Posta,, nın bulmacası: 23-(14)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğru:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — Dünya sinemacılık merkezi (7), Hayret nidası (2).
2 — Bilgin insan (8).
3 — Çöllerde bulunur (3), Akdenize göklenen bir nehir (3), Uzaklık nidası (2).
4 — Yeni isimlerden (4), Bir hırslıyan ismi (4).
5 — Hoş olmuştum (5).
6 — Yok değil (3), Bir ticaret gemimiz (3).
7 — Ters gökte bulunur (2), Araba kullanan (7).

8 — Sallandır (2), Soyadı (5).
9 — Damardaki mayı (3), Alan (4).
10 — Sübayların omuzlarında bulunur (6), ışık (3).
Yukarıdan aşağıya doğru:
1 — Mac idare eden (5), Ceketin bir kısmı (4).
2 — «Peki» anlamına gelir (4), Et safar (5).
3 — Eksi bir meyva (5), Numaranın kısaltılmış şekli (2).

4 — Mülkiyet eki (2), Fransa baş vekâli (5).
5 — Şarki Anadolu'da bir yer (3), Yakık yer (6).
6 — Ud çalan (3), Bir tarım âleti (4).
7 — Kereste parçaları (5), Bir emir (3).
8 — Tarım âletlerinden (5).
9 — Uzaklık nidası (2), Yazı kaleminin maddenî kısmı (2), Bir nida (2),
10 — İnsan (4), tazyik eder (5).

«Son Posta» nun tarihi tefrikanı: 48

PATRONA

HALİLİN AKİBETİ

Urlu yoldaşın kapisında bekliyen iki neferden biri seğirdip beygirin dizginini yakalıyor çabuk çabuk sordu:

— Ağayı mı göreceksiz?

Şüca Çelebi cevap vermeden koynundan birkaç altın çıkarıp uzattı:

— Kendüsüne haber verir misiz?

Muhafız altınları kaparcasına pancahıyarak bağırıldı:

— Hay benim müruvvetlü efendim, hemen yukarıya teşrif buyurun.

— Haber vermeyecek misiz?

— Yok, biz vermeyüz, neredüban başında bir yoldaş vardır.

— I...

Çelebi kollarını sallıya sallıya eve girdi. Defterdar Ali Bey zamanında kaç defa geldiği selâmlığın her yanını kendi evi gibi biliyordu.

Merdiven başında beli palalı bir sekbanı daha rasladı. Sekban dik dik bakıyordu. Esirci bir kaç altın uzattı:

— Ağaya haber verir misiz ağa yoldaşım?

Sekban altınları kapınca kenara çekilip yol verdi:

— Sofa üzerinde sol yandaki kapıyı «dak» eylen Çelebi, Anda «bacı» vardır. Ağaya ne diyecek iseniz ana söylersiz. Urlu ağa efendimiz bunda yeni taşındığından şimdilik «harem ve selâm-ı hî» birdir!

Sekbanbaşı Şüca Çelebinin çekindiğini farkedince sırttı:

— Çekinmen sultanım. Vezir sarayında değilsiz!

Koşup aralık kapıyı vurdu.

«Bir çelebinin ağayı görmek istediğini» söyledi. Az sonra kapı aralıktan Urlu görüldü. Koca adam beyaz entarisi ve Bursa terlikleriyle sünnelik çocuklara benziyordu. Esirciyi ilkin tanıyamadı, dikkatli bakar bakmaz hemen sırtarak bağırıldı:

— Vay benim efendim, siz misiz yoldaşım, «Selma» ile dahi

şimdi cenabınızdan söyleşür idik.

Elini uzatıp Şüca Çelebinin elini tuttu, kıracaktı gibi sıkıktan içeriye çekti.

Öğle üzeri Patrona Halil ile atıştıkları büyük sofadan geçip içerlek, kuytuca bir odaya girdiler, «ballı şeftali» yi defterdar Ali Beyin ipek döşemeli sedirleri üzerine yanlamış buldular. Güzel Selma efendisini karşısında görünce sıçrayıp elini öptü. Şüca Çelebi genç kadının omuzunu okşayarak sedir üzerine oturdu, Selmanın gözlerinin içine bakıp sordu:

— Nasıl ağa efendinizden memnun musiz kızım?

Selma kırılarak başını eğdi.

Urlu ile esirci göz göze gelip gü-lüstüler.

Urlu kendisine güzel bir kadının hediye eden Şüca Çelebinin niçin geldiğini tabii bilmiyordu, sormayı da aklına getirmiş de-ğildi. Kahve çubuk içtiler, Şüca Çelebinin enikonu Urlunun yanında kalıp geçirecek zamanı olmadı için ihtilâlcı sekbanbaşı ikinci kahveyi ısmarlarken mâni oldu:

— Mazur görün sultanım, içemeyeceğiz. Sarayı hümayun valide sultan hazretleri için iki cariye satmış idük. Anları bu gece mahalline irsale çalışsak gerek. (Arkast var)

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

Yapılacak işler	Muhammen bedeli	Teminatı	İhale tarihi	
	Lira	Lira		
Üçüncü iş hastahkaları klinalı, 32 kalem madeni eşya	23281	1747	17.IX.1942	Perşembe günü saat 15 te.
Üçüncü iş hastahkaları klinalı, 25 kalem tahta eşya	29585	1544	17.IX.1942	Perşembe günü saat 15.30 da.

Yukarıda yazılı iki iş Üniversite Rektörlük binasında kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İstekliler tekraf zarflarını ihale günü saat 14 te rektörlüğe vermış olmaları L'ste ve Şartname Rektörlükte görülür. «9271»

Istanbul Belediyesi İlan arı

Istanbul Belediye Riyasetinden:

Belediye şubelerinden ruhsatları alınmış ve halen devam etmekte bulunmuş olan inşaat ve tamirata lüzumlu çimento için yapı ve tamir sahiplerinin dilekçelerine ilişik ve fenni mes'uliyeti deruhde etmiş mühendis veya mimarlar tarafından tanzim kılınan çimento miktarını gösterir müfredatlı bir keşif ile aid oldukları kaza kaymakam ve belediye şubeleri müdürlüklerine müracaat eylemeleri lüzumu İlan olunur. (9812)

Ot ve saman fiatlarının 10/8/942 tarihinden itibaren bütün mevsim müddetine tâbi olacağı fiatlar aşağıda gösterildiği şekilde tayin ve tesbit olundu. Şu Ticaret Vekâleti tarafından bildirilmiştir. Keyfiyet Dahimi Encümenin 20/8/942 tarihli kararına tevfiқан İlan olunur.

1 — Dökme halinde iyi çins ve temiz kuru çayır otunun kilosu 7 kuruş.

Tel balyalı iyi çins temiz ve kuru çayır otunun kilosu 10 kuruş.

Balyalanmış iyi çins ve temiz samanın kilosu 7 kuruştur.

2 — Bu fiatlar istihsal edildikleri mutfakanın en yakın iskete, istasyon ve diğer teslim mahallerinden nihai toptan satış fiatlarıdır. (9811)

«Son Posta» nun edebi romanı: 102

Erkeği Kadın Yaradır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Evet yavrum, bir gün gelecek, başını çevirip ma-zkiye baktığın zaman, bugün sana koskoca bir ıztırab abidesi şeklinde gözükün bu aşkı, tay-yareden yer yüzüne bakan bir insan gibi küçücük göreceksin! Daha gençsin, hem öyle gençsin ki, çocuk denilebilir sana... Ö-nünde upuzun bir yol var. Bu yolda seni bekliyen neler var, ne sürprizler, ne saadetler, ne sevgiler var çocuğum.

Herkesin hayatında böyle devreler olmuştur, olacaktır da... Ben beyaz saçlarım, gözünde büyüttüğün san'atımla bir gün gelecek sana hiç bir şey ifade etmeyeceğim. Gençlik, gençliğin çılgın sevgisi bu ihtiyarı unutturacak yavrum sana... Seveceksin, bugün sevdiğini zannettiğini düşünecek, gülümseyeceksin! Gençlik gençliği arar ve ister Füsün! Seni, senden çok sevdiğimi farzedelim. Benim olabilir mi-sin? İmkânsız değil mi? Yaşım seninkinden bir misli fazla... Hattâ daha bile çok. Bir gün gelecek, ben yerinden kalkamayacak bir ihtiyar olacağım. Sen en olgun çağında bulunacaksın. Ve.. sana saadet verdiğini sandığın adam, bir baş belası halinde gözükülecek.. Ruhun, heyecan, zevk, taze sevgi ariyacak. Askıtan, hürmete münkalib olan hislerin cibilliyetine hükmederse, veni macera aramağa kalkacaksın! Bunu yapamazsan ölüncüye kadar, sinirli, huzursuz, bedbahi bir kadın olarak yaşamam mu-kadder. İsterdim, seninle daha açık konuşabileyim, Lüzum da yok buna zaten... Sen zeki bir kızsın, ne, demek istediğimi anlıyor, uzağı görebiliyorsun! Ben hayatımda bir defa inkisara uğradım, hâlâ da bu inkisarın tesiri altındayım. Kırık bir adamdan saadet doğmaz yavrum. Bir gün, unutacaksın! O zaman belki ben senin muhitinde bulunmak

şöyle dursun, dünyada bile olmayacağım. Kalbinde hafif bir sızıdan başka hiç bir şey bulamayacaksın! Mazide sana kuvvetli bir ışık gözükmiyecek.. titrem bir mum ziyası halinde sana hatıralar uzanabilirse, işte hepsi bundan ibaret!

Bir dram oynuyoruz

Dehşet, heyecan, saadet, azab hepsi birbirine karışıyor. İki gündür, bütün bunların tazyiki altındayım. Birbirine bu kadar zıd hisler arasında kalmak, ruhun hangisini benimsediğini tayin etmek öyle zor ki... Bir gün içinde hem muztarib saatler yaşadım, hem de bu azablı saatleri, daha korkunç, fakat bana bah-tiyarlık, yıllardanberi hasreti çekilen bir sadete kavuşmak şeklinde gözükün, dakikalar takip etti. Öyle heyecanlıyım ki... Zihnim perişan... Lâkin intibalarımı sıcağı sıcağına deftere geçirmeliyim.

Evvelâ Füsünü uğurladık.

Şimdi, ondan kalan yegâne iz tek hatıra, rıhtımdan ayrılan vapurun üst güvertesinden sallanan bir mendilin hayalidir. Zavallı Füsün; derin bir ıztırab içinde, sonsuz bir yolculuğa çıktı. Bu öyle bir gidiş ki, ne sonu, ne ümidi, ne tesellisi var. Birçok şeyler bırakarak, birçok şeyler taşıyarak, hiç bir şey beklemiyerek, ummıyarak gitti. Güvertenin parmaklığına dayanmış, gemi yavaş yavaş rıhtımdan ayrılrken, gözleriyle bizi ve İstanbul son defa kucaklayan hayali hâld kafamın içinde dipdiri.

Son gecemizi hatırlıyorum.

Ona, kendi ıztırabımla süslü yerek verdiğim uzun konferans dizlerimin dibinde, gözlerin kırpmadan dinlemişti.

O kadar dalmış, kendimden geçmişim ki, birdenbire dudaklarımın kavruğunu hissettim. (Arkast var)

Müsabaka ile sicil memuru alınacaktır

Münakalât vekâleti devlet limanları işletme umum müdürlüğünden:

Devlet limanları işletme umum müdürlüğü merkez kadrosunda mühâ memuriyet müsabakasına girebilmek için:

- 1 — Memur vasfını haiz ve filli askerliğini yapmış ve 35 yaşını tecavüz etmemiş bulunmak,
- 2 — Yüksek İktisad ve Ticaret mektebinden mezun olmak,
- 3 — Yapılacak tahkikat nevlisinde seciye ve ahlak durumu itibarile matlûb evsafı haiz bulunmak,
- 4 — Sıhhi durumunun, gireceği hizmete elverişli olduğu işletme baş dok-torluğu raporile sabit bulunmak,

Bu evsafı haiz olanlar, tahriri imtihana tâbi tutulacaktır. İmtihanda muvaffak olanlara, kabiliyeti anlaşıldıktan sonra, baram kamu nu muetbince aylık verilecektir.

Müracaatlar 10 Eylül 1942 Perşembe günü akşamına kadar dilekçe ile yapılacaktır. Dilekçeye dörder adet fotoğraf ve istenilen vesikaların asılları veya noterlikçe mûsaddak suretleri bağli bulunacaktır.

İmtihan 11 Eylül 1942 Cuma günü saat 15 de Umum Müdürlük binasının 1. katında olacaktır. «9753»

Güzel İhsan

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

— 6 —

Rihtında akşamcılık yapmak isteyince Pala Tevfik mahkemesinde evrakını toplayıp çekmecesine yerleştirir, yaya olarak gümrüğe kadar uzanır, oradan arkadaşları Salimle Cemali alarak üçü beraber, gene ağır ağır yürüyerek iç limanın sonuna kadar giderler, orada akşam seyranına çıkan kalabalığın arasına karışarak, etraftı süze süze, İzmirin bu güzel seyranı âleminin zevkini tada tada izdihamın seyreklediği noktaya kadar ilerlerdi. Burada onların tercih ettikleri Eldorado kazinosu vardı. Burada o kadar kalabalık bu hımmazdı, sonra onlar görününce hizmetçiler üşüşürler, hattâ İzmirin tanınmış eski palikaryalarından olan gazino sahibi Leonida kendisi de gelerek onları, hususile Pala Tevfiki selâmlayarak emirlerini sorardı.

Bugün gene geldi: — Size pek iyi mezelerim var, diye başladı ve saydı: İstakoz salatası, tavada midye teretorlu, havyar ezmesi...

Rakı masası meze'lerle doldu, bezendii, üç arkadaş ikiye kadeh alarak akşam keyiflerine henüz başlamışlardı ki birden hiç beklemedikleri birisini gördüler: Güzel İhsan. Onu aylardanberi, hele izdiyacından ve dört ay sonra doğan çocuğundan sonra hiç görmemişlerdi. Ya'nız halkında ağızdan ağıza yayılan rivayetleri dinlerler ve aralarında onun hakkında görüşürken — Ne isabet ediyor da görünmüyor. Bu pis herife artık zor tahammül olunur. Kablinden istikrah ifade eden sözler geçirdi. Daha ziyade Salim ile Cemal söylediler, Pala Tevfik içinden köpüren hiddeti zapt ederek dudaklarını kısırdı.

Güzel İhsan fütursuz, pervasız, sanki onları bir gün evvel terketmişçesine yaklaştı, bir iskemle çekerek masaya sokuldu.

Cemal dayanamıyarak: — İhsan!

Nerelerde kaldın? Seni göremez olmuştuk...

O, cevap vermeden masada boş bir kadehle bir çatal aradı, ve onlar tarafından emir verilmeyince kendisi seslenerek: — Bir kadehle bir çatal!.. Diye emir verdi. Bunlar gelince üstüste iki kadeh rakı yuvarladı, istakoz salatasına, daha sonra teretorlu midye tavasına daldı, âdeci vechile elinin tersile ağzını sildi, ve ondan sonra cevap verdi: — Ehl. Ne olsa, artık ev bark sahibi olduk. Sizleri de çok özlemiştim, bu akşam refikadan izin aldım da...

Sarakadan haz eden Cemal bir sual daha yuvarladı: — Biz de senin şu yıllardanberi sürüldene sürüklene bir türlü sonu gelmiyen izdivaç hikâyesini merak edip duruyorduk, nasıl oldu, bakalım?...

Güzel İhsan yutkundu, bir dolu kadeh daha atıştırdı, bu defa havyar ezmesine rağbet etti gene elinin

tersile ağzını sildikten sonra: — Bir aşk hikâyesi... Dedi.

Üç arkadaşın gözleri birbirini yokladı, Cemalie Salimin bakışları gelip Pala Tevfikin gözlerinde duruldu. O dik bir nazarla İhsana bakıyor, tek bir kelime söylemiyordu. Belliydi ki için için köpürmektedir.

Güzel İhsan, bir daha içti, bir daha mezeleri tavaf etti ve hikâyesine başladı: — Evet, bir aşk hikâyesidir... diyordu. Ve ezberlenmiş bir ders aktığına ne vakittenberi tasarlanmış olan, hakkında deveran eden rivayetlere karşı tertib edilerek herkesten evvel şu üç arkadaşına nakledilmek ve ondan sonra şehre yayılmak üzere uydurulan hikâyeyi anlattı, fasılalarda da üstüste içiyor ve mezelere uzanıyordu.

Hikâyesinin esas çizgileri şöyle icmal olunabilir: Komşuluk, kızla aralarında göz aşnaltığı, kızın her tesadüfte ona gülümseyerek iltifatı, nihayet onun ara sıra evlerine uğrayışı, nihayet bir gün annesinin evde

bulunmadığı bir gün, bir Pazar günü, İhsan evde yapyalnız iken...

İhsan yutkundu, gene içti... Kız eve gelmiş bulunuyor, korkarak içeri giriyor; o zaman, bir dakikalık bir cimet rüzgârı içinde, birbirinin kollarına atılıyorlar...

Salimle Cemalin artık sarahatle gülümseyen gözlerine birbirine arayıp buluştuktan sonra Pala Tevfikin hâlâ donuk ve dik duran gözlerinde durdu.

Güzel İhsan hikâyesinin bu noktasına kadar geldikten sonra artık bir son vermek lüzumunu anladı: — İşte!.. Dedi. O günün yadigarı... Cemal: — Çocuk!.. Dedi.

İhsan ekdedi: — Evet! Tabii artık arada münasebet devam etti, amma çocuk da anasının yanında büyümekte ve gizlenemeyecek bir kabarmalık teşkil etmekte devam etti. Nihayet kız saklamak ve bu arada nikâh ve izdivaç işini yokna koymak lâzımgeldi...

Burada birinci defa olarak Pala Tevfik hep o dik donuk bakışla diğerlerinin arasından: — Öyle ki dört ay sonra tosun gibi sarışın bir oğlan doğuverdi...

Salim söze karıştı: — Sen böyle dört ayda bir oğlan yetiştirirsen ya, kında bir sürü toramanla meydana çıkacaksın... Dedi.

İhsan anlamıyormuşçasına onların yüzüne bakarken Pala Tevfik kelimeleri ağır ağır telâffuz ederek devam etti: — Beni dinle İhsan!.. Çocuğa ne isim verdin?

O, gene anlamıyormuşçasına baktı. Pala Tevfik izah etti: — Çocuğa ne ad koydun.

İhsan cevap verdi: — Şimdilik göbek adı bekliyorum.

— Öyle ise daha ziyade bekletme... Bilirsin ki Cenabı hak vahi-bül'atayadır. Sen kendi haline kal, saydın ne bir kartaya ne bir çocuğa malik olamazdın. Allah imdadına yetişti. Sana bir atıye, bir hediye, bir mevhibe verdi, sen de çocuğa Mevhib adını verirsin.

Güzel İhsan örtülü gözlerle uzun uzun baktı, tekrar dolu bir kadeh yuvarladı, gene Pala Tevfike baktı. O, heceleyerek tekrar etti: Mevhib, yani Allahın bir hıbesi...

Bunun üzerine İhsanda ne oldu? Bu korkak, çekingen adamın göğsünde sanki infilâk eden bir madde patladı, bütün halkında söylenen sözlerden biriken kinler sanki bir dakika içinde tutuştu ve...

İşte o zaman hiç beklenmiyen bir

cür'ette bulundu, elini uzattı, kolile yuvarlak mermer masayı sildi; üzerinde ne varsa, sarahiler, kadehler, meze tabakları, çatalar hep birden süpürüldü, şangır şun, gur etrafa yayıldı.

Garsonlar koşular, gazino sahibi seğirtti, e'rafta bütün müşteriler ayağa kalkarak baktılar, ve Güzel İhsan masa sahiblerine en büyük hakaret demek olan bu cür'et hamlesinden sonra fırladı, gazino kapısına koştu, rihtıma çıktı.

Onun arkasından Pala Tevfik kalktı. Arkadaşlarına: — Dökülen şeyleri kaldırmastınlar... Diye emir verdi.

Herkes: — Ne olacak? Diye merak ile bekliyordu. Beş ondakılta geçti geçmedi; Pala Tevfik çelik pençesle İhsanın koluna yapışmış, onu sürüklercesine içeriye getirdi, garsonlara: — Bir süpürge ile bir faraz!.. Diye emir verdi.

İhsan: — Kolumu bırak!.. Kırak!.. Diye bağırtıyordu. Etraf hep gülererek bekliyordu.

İhsan: — Bana hakaret ediyorsun; diyor, kolunu kurtarmağa çalışıyordu, Pala Tevfik hiç istifini bozmadan: — Hakarete hakaretle karşılık verilir; dedi. Garsonun elinden süpürgeyi alarak onun eline tutuşturdu: — Sürdürürler köpeği öldürer!.. Diyordu.

Güzel İhsan süpürgeyi aldı mı, süpürdü mü? Burada rivayet muhtelif... Muhakkak olan bir şey varsa o da gazino sahibinin müdahalesi oldu: — Pasam, dedi; affet, Kabahat bu adamın değil, rakının kabahatı...

Garsonlar süpürgeyi ve farazı aldılar. Pala Tevfik: ... Kirye Leonida ne kadar ziyan var?... Diye sordu.

Gözünü kırparak gazino sahibinden cevap bekliyordu. O: — Hiçbir ziyan yok, pasam, bize siz lâzımsınız; diyordu.

Pala Tevfik İhsana: — Çık paraları... Dedi. O tereddüd etmeden artık serbest kalan elini pantolonunun cebine daldırdı. Bir avuç para çıkardı; Pala Tevfik bunun içinden bir sarı lira ile iki şilin aldı.

Şilin o tarihte İzmirli istila eden bir nevi gümüş rüpye idi ki iki me-cidiye çeyreği karşılığı olarak tedavül ederdi. Arada altmış para kadar bir fark olurdu ki bu fark sayesinde Kızıl deniz sahillerinden, Suriyeden aktın aktın bu paradan gelir, açık gözlüler bu ticaret yüzünden

mühim kazançlar temin ederdi.

Pala Tevfik bir sarı lirayı gazino sahibine uzattı, kabul etsin diye gözünü kırptıyordu. Leonida parayı aldı ve garsonları göstererek:

— Bunu sizin tarafınızdan çocuklara vereceğim.. dedi.

Pala Tevfik iki şilin İhsana göstererek: — Senin arabaya paran, Haydi düş önüme...

İkisi beraber çıktılar. Epeyce bir zaman sonra bir lando bulundu. Pala Tevfik onu arabaya bindirdi, iki şilin arabacının eline sıkıştırarak ona: — Doğru çorak kapısına; bilirsün ya, Ermeni mahallesinden basmahane, ondan sonra çorak kapısı... Efendiği indirirsin; dedi.

Sonra İhsana yaklaştı: — An'ı yorsun ya, bundan sonra gözümle görünme. Bir daha aramızda sokulursan bu kadar ucuz kurtulmazsın; dedi, ve ilâve etti:

— Çocuğun adını da unutmama: Mevhib, Mevhib...

SON

İlim ve hayat

(Baş tarafı 3/1 de)

mevcuddur. Portakal ve limonda da keza pek çoktur. Erik ve armudda da bir miktar bulunur.

vitamini: Keza nebatî bir mahsuldür. Yeşil yapraklarda, hububatta ve bunlardan çıkarılan yağlarda bulunur. E vitamini nebatlar gayri uzvi anasından terkiib ederler. E vitamini nebatlardan hayvanların vücuduna geçer. Hayvan uzviyetine bilhassa karaciğer, adale ve böbrekte bulunur. Balıkyağı ve yumurta sarısı da epeyce miktar E vitamini ihtiva eder.

RADYO

CARŞAMBA 9/9/1942

7,30: Saat ayarı, 7,32: Vücudumuzun çalıştırılması, 7,40: Ajans haberleri, 7,55: 8,30: Radyo salon orkestrası, 12,30: Saat ayarı, 12,33: Karışık program (Pl.), 12,45: Ajans haberleri, 13/13,30: Karışık makamlardan şarkılar, 18: Saat ayarı, 18,03: Fesil heyeti, 18,45: Radyo dans orkestrası, 19,30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19,45: Yurddan sesler, 20,15: Radyo gazetesi, 20,45: Bir mars öğreniyoruz - Bayrağım, 21: (Evin saati), 21,15: Beethoven - «Leonore» Uvertürü (Pl.), 21,30: Kingöl ailesi, 21,50: Riyaset-i cumhur bandosu, 22,30: ...

Memleket haberleri

Egede

4 feci kaza oldu, bir arabacı, bir şimendifer memuru, bir köylü ve bir çocuk öldüler

İzmir (Hususi) — Birkaç gün evvel İzmir, Ödemiş ve Torbalıda dört feci kaza olmuştur. Bunları bildiriyorum:

Bandırmaya gitmek üzere Basmahane İstasyonundan hareket ederek Karşıyaka İstasyonuna varan 1171 sayılı marşandiz katarına yük vagonlarını bağlamak için manevra yaptırıldığı sırada vagonların arasından geçmek isteyen gard dö fren Eşref oğlu 59 yaşında Mehmed Eşref Şıkatmaz, bir vagonun tekerlekleri altında kalmış, vücudu iki parçaya biçilmek suretile feci bir şekil de ölmüştür.

Aynı gece sürücü Ahmed Durdanın idaresinde Karşıyakaya gitmekte olan iki sayılı tek yük arabası, Turandak gaz depolarından biraz ileride arabanın yardım ayağı uçması ile araba altında kalmış, ezilerek ölmüştür.

Arabacının uyuduğu ve bu strada beygirin kendi bildiğine ilerlerken yardım yuvarlandığı tahmin ediliyor.

Ödemiş'te Kiraz nahiyesinin Dürümcanlı köyünde Musa Bozkurt adında 16 yaşında bir çocuk toplu bir tabanca ile oynarken tabancada bulunan mermilerden biri ateş almış, çıkan kurşun, orada duran altı yaşında Şükri Yeyenmeni, iki öldürmüştür. Suçlu tutulmuştur.

Torbali kazasının Dağırtılca nakaşı ortasına isabet ederek hemen hiyesinde oturan Hasan oğlu Mehmed Ali Demir, köy civarında toprak kazarken üzerine devrilen bir yığın toprak ve taş altında kalarak ölmüştür.

Muratlıda bir çocuk boğuldu

Muratlı (Hususi) — Muratlı nahiyesinin Aşağı Sevindikli köyünden Hüseyin oğlu 10 yaşında Ahmed Köşeler Ergene suyunda yıkanmakta iken boğulmuştur.

Boyabadda

Birbirini müteakib üç cinayet oldu, bir köylü pusuya düşürek hemşehrisini öldürdü, bir çocuk arkadaşını, bir erkek de karısını kaçırmak isteyen adamı yaraladı

Boyabadda (Hususi) — Kazan köylerinde birbirini müteakib üç cinayet olmuştur. Bunları bildiriyorum:

Koz kule köyünden Mehmed Sarı ile Mehmed Karagözün arası bir meke meselesinden dolayı açılmıştır. Mehmed Sarı nihayet rakibini öldürmeğe karar vermiş, pusu kurmuştur. Mehmed Karagöz vicadaki ormandan geçerken mavzer tüfeğiyle ateş etmiş, öldürmüştür. Tahkikata el koyan sorgu hâkimi Salâhattin Güven ile jandarma bölük komutanı Ali Günalp mahallinde yaptıkları tahkikat neticesinde failin Mehmed Sarı olduğunu meydana çıkarmışlar, katil jandarma tarafından sıkı bir surette takibine başlanmıştır.

Boyalı köyünde Mehmed Karamanın 13 yaşındaki oğlu Osman Karaman ile aynı köyden Hüseyinin 16 yaşındaki oğlu Celâl Dağcı koyun otlatmak üzere dağa gitmişler, fakat davaları bir arada otlatmak istemediklerinden aralarında kavga çıkmıştır. Celâl Dağcı belindeki bıçağı çekerek Osman Karamanı karından ağır surette bıçaklamıştır. Yarası ağır olan Osman, Sınop memleket hastanesine gönderilmiş, Celâl ve babası Hüseyin yakalanarak adliyeye teslim edilmişlerdir.

Ahlar köyünde kadın yüzünden bir cinayet işlenmiştir. Çarşak köylü Ahmed dört çocuk babası olan Receb oğlu Hüseyinin karısına göz koymuş kadını köye gelerek kaçırmak istemiştir. Köy civarında bulunan Hüseyine köylüler haber vermişler. Hüseyin de karısını kurtarmak üzere koştuğu zaman kadının cebren götürülmek istendiğini görmüştür. Buna mani olmağa çalıştığı sırada hamil olduğu bıçağı çekmiş, Hüseyini iki yerinden yaralamıştır. Hüseyinin yarası ağır olduğun-

Havacılık

(Baş tarafı 3/1 de)

Donanmanın bugünkü şeklini muhafaza etmesine taraftar olanlar deniz yollarının selâmetini yalnız harb gemilerinden bekleyenlerdir. Onlara göre gemiler, zirh güvertelerinde yapılacak ufak tadilat ile, kendi kendilerini hava taarruzlarına karşı koruyabilirler. Binaenaleyh tayyareden korkmak doğru bir iş değildir.

Fakat biz bu nokta üzerinde de durmuyoruz. Diyoruz ki: Madem ki tayare, yeni bir taarruz vasıtasıdır; o halde biz bunların gemiler üzerindeki tesirlerini ölçmeliyiz...

Tayyarenin en mühim vasfı sürattir. Gemilerin 10, 15 misli olan bu sürat tayyareye baskın

Izmit adliyesinin ve tababetinde tayinler

Izmit, (Hususi) — Şehrimizin yetiştirdiği yüksek tahsil gençlerinden Alâettin Ulusoy Kağızman hâkim muavinliğine, Enver Elbesan da Mityas C. müddeiumumi muavinliğine tayin olunmuştur.

Diğer taraftan şehrimizi merkez hükümet tabibi Hikmet Serdar Beşiktaş hükümet tababetine, İzmitte serbest doktor Celâl Pırıldar da, merkez hükümet tabibliğine tayin olunmuşlardır.

Gebze'ler yolsuzluk ve ışiksizlikten şikâyetçi

Gebze (Hususi) — Gebze halkı senelerdenberi çektikleri yolsuzluk ve elektriksizlikten çok müteakibler. Kasaba yolları çok bozuk ve bakımsızdır, geceleri ise istisnasız hiçbir yerde bir ışık görmek mümkün değildir. Bazen bir adamlık mesafeden bir insanı görmek imkân sız hale gelmiştir. Halk alâkadarların bu iki büyük derd üzerinde meşgul bulunmalarını ve müsabet başarılar göstermelerini bekliyorlar.

dan Sınop memleket hastanesine kaldırılmıştır. Ahmed yakalanmıştır.

yapmak imkânını verir. Biz bu imkânı, gemilerde, iki türlü önleyebiliriz:

a — Gemide yapılacak tadilat.

b — Donanmanın teşekkülünde yapılacak tadilat. Gemilerdeki tadilatın maksada kâfi geimiyeceğini söylemiş-tik. Fakat bunu büsbütün hiçe saymak da doğru görülemez. Gemilerin gene zirh güverte adedi çoğalacaktır.

Esas dava; donanmanın teşek-külünde yapılacak tadilatdır. Bu rada fikirler üçe ayrılıyor. Bir kısım zirhli ve tayyare gemilerini mezcederek müşterek bir gemi tipi inşa ettirmek istiyorlar. Diğer bir kısım da tayyare gemisi adedini çoğaltmak davasındadır. Üçüncü bir kısım da zirhli-ları büsbütün kaldıran yalnız tayyare gemisi yapmak istiyor.

Fikrimce yukarıdaki münakaşalar normal olmanın şartları altında yapılmaktadır. Çünkü bugün mücadele eden grupların denizle olan ilgili başka başka ve buna göre silâhları da başka başkadır. Meselâ Almanlar, İngiliz ticaret gemilerini batırmak için denizaltı gemisi yapmağa ehemiyet verirken, İngilterede kendini denizaltılara karşı korumak için, muhrube ehemmiyet vermektedir. Binaenaleyh bu mevzuda yapılacak bir mukayese veya münakaşa bizi daima yanlış hedefe götürür.

İki maksadlı gemi yapmak, fikrimce, gemileri her maksad için de zayıf düşürür. Yani hem zirhli olacak hem de tayyare gemisi olacak bir tekne; hem zirhli, hem de tayyare gemileri karşısında zayıftır. Yalnız zirhli-lar tayyare gemisi karşısında zayıftır. Yalnız tayyare gemileri de zirhli ve tayyare kominası karşısında zayıf kalır. Binaenaleyh bunları münferid olarak değil beraberce kullanmak lâzımdır. Şu halde bize göre istikbalin donanmasını zirhli ve tayyare gemilerinden mürekkep filolar teşkil edecektir.

F. L.

«Son Posta»nın spor tefrihleri: 120

Kara Ahmet

Kara Ahmedin rakipleri

Hayrabolu'u Yanık Hüseyin, iyi bir pehlivandı. Usta ve, elli ayaklı idi. İsmail ağa, Kara Ahmed'e soruyordu:

— Ahmed, yorgun musun?
— Yoo.....
— Yoo.. deme epeyce yorul-dun!
— Galibiyet hepsini silip gö-türdü.

— Yanık Hüseyin de galib geldi. Bu herif de sakardır.. eğer buna düşersen dikkat et ha!

— Ne olursa olsun güreşce-giz!. Ben, şimdi bunu düşünme-yorum.. Şu büyük ortayı bir çıkarsak..

— İnşallah!..
Demeğe kalmadı, Filibeli Mehmed, Kilkışlıyı altına aldı. Paça kasnakla açtı. Kilkışlinin kurtul-masına imkân yoktu. İyiden iyi-ye askıya girmişti. Yere düşüp fena vaziyete girmemek için der hal hasmının baldırına vurarak pes etti. Kilkışlı böyle yapmamış olsaydı. Sırtüstü yere düşerek biçimsiz vaziyette kalacaktı.

Pes etmesi doğru idi. Bu suretle Filibeli Mehmed de galibler arasına katıldı. Filibeli Mehmed, Kara Ahmedden sonra bir saat kadar daha güreşmişti. Yani ona nazaran yorgundu. Güreş kıran kırana olduğu için durmadan üstüste güreşeceklerdi. Filibeli de hemşehrilerinin yanında istirahat koyuldu. Ortada kala kala bir çift güreş kaldı. Dıramalı Kula ile Çapraz Hasan...

Çapraz Hasan, usta bir pehlivandı. Her ne kadar Dıramalı Kula, güreşi bitirmiş vaziyette idise de Çapraz Hasanın idaresi ve manevraları güreşin uzamasına sebep oluyordu. Dıramalı Kula, bir an evvel hasmını mağlûb ederek yorgunluktan kurtulmak istiyordu. Nihayet yarım saat güreşten sonra Dıramalı Kula, hasmını tek çaprazla altına aldı. Ve, şak kundesile aşırarak mağlûb etti. Bu güreş de neticelenmişti. Bu suretle büyük ortaya tutulan gü-

reşin ilk devresi bitmiş oldu. Ortaya çıkan sekiz pehlivandan dördü galib ve, dördü mağlûb olmuştu. Mağlûb olanlar şunlardı:

Zağralı Memo..
Çapraz Hasan..
Serezli Mehmed..
Kilkışlı Ali..

Bu dört pehlivan mağlûb olduklarından tamamen meydan-dan çekilmiş oldular. Galib gelen dört pehlivan arasında tekrar güreşler olacaktı. Bundan sonra da büyük orta başına güreşe kalanlar arasında bir çift güreş yapılacaktı. Galib gelenler de şunlardı:

— Kara Ahmed,
— Yanık Hüseyin,
(Arkadaş var)

Kedi yüzünden bekçiyi tokatlıyan asabi kadın

Dün aslıye 8 inci ceza mahkemesinde bekçiye tokat atan bir kadının duruşmasına başlanmıştır.

Suçlu Marika hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

«— Bey reis! Benim Şeri isiminde çok sevdiğim bir kedim var. Kendisini o kadar severim ve kıskanı-rım ki sokağa çıkmasına bile tahammül edemem. Bu sabah pencereden bakarken kedimi sokakta gördüm ve içeri almak için ev kılıfına sokağa çıktım. Fakat o strada oradan geçen bir bekçi beni gördü ve «— Bu kılıfı sokağa çıkılmaz seni karakola götüreceğim» diye yakama yapıştı. «Ben: «— Kedimi yakalayayım gideriz» dedim. Bekçininanmadı ben de kurtulmak ve Şeriyi yakalamak için kendisini tokatladım» demiştir.

Suçunu bu şekilde inkâr eden kadın, sabıksız olmadığından dolayı 30 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Stalingradda Ruslar yeni müdafaa hatlarına çekildiler, 450 bin sivil müdafaaaya iştirak ediyor

Londra 9 (A.A.) — Dün gece yarısı neşredilen Sovyet tebliğinde Stalingrad yakınında kanlı çarpışmaların hâlâ devam ettiği ve diğer cepheelerde bir değişiklik olmadığı bildiriliyordu. En son alınan malûmata göre Stalingrad batısında Alman tayyarelerinin hareketi ile desteklenen bir Alman hücumu karşısında Ruslar yeni bir müdafaa hattına çekilmek zorunda kalmışlardır.

Cenubda Alman hamlesi püskürtülmüştür. Novorosiskde Rus hatlarında açılan rahmeden sonra çetin çarpışmalar devam etmektedir.

Kafkasyanın şimal doğusunda Ruslar bir nehri geçen Almanlara imha muharebesi vermektedirler.

Romaya göre

Roma 9 (Radyo) — Stokholm den bildiriliyor: Sovyet Rusyada Stalingrad ve diğer cepheelerde tehlike yaklaşıtkça Anglo-Sakson gazete muhabirleri vaziyeti rahatlıkla bildirmeye başlamışlardır.

Neuyork Times gazetesinin

Amerika Fransanın notasını kabul etmedi

Londra 9 (A.A.) — Vaşingtondan bildiriliyor. Amerikan hariciyesi, Amerikan tayyarelerinin Fransız şehirlerini bombardıman ettiklerinden dolayı Fransanın Amerika'ya tevdi etmiş olduğu notayı kabul etmemiştir. Amerikan tayyarelerinin Fransız halkına zarar iras etmek arzusunda bulunmadıkları, fakat Fransada Almanya hesabına çalışmakta olan fabrikalara müsamaha edemeyecekleri tebarüz etmektedir.

Japonlar iki İngiliz gemisi batırdılar

Roma 9 (Radyo) — Lizbondan bildiriliyor: Japon denizaltıları Mozambik açıklarında 2 İngiliz ticaret gemisini torpilliyerek batırmışlardır.

Berut - Hayfa demiryolu işleme başladı

Londra 9 (A.A.) — Bir ajans haberine göre, Beyrut - Hayfa demiryolunda dün ilk tren işleme başlamıştır. Son zamanlarda Süveyş kanalında yapılan bir döner köprü ile de Beyrut Kahireye bağlanmış bulunuyor.

İngiliz harb konseyinde H'n'li aza

Londra 9 (A.A.) — İngiliz harb kabinesinin konseyine iştirak etmek üzere ileri gelen iki Hindli dün İngiltereye varmışlardır.

Mısırdaki vaziyet

Londra 9 (A.A.) — Röytere göre Berlin radyosunda söz alan Alman diplomatik imalcisi anud Sovyet mücadelesinden sitayişle bahsetmekte ve şunları söylemektedir:

«Şimdi karşımızda bir tahribat çemberi içinde çarpışan askerler dünyanın en müteassab askerleridir.»

Ziraat Vekili şehrimizle

Bir müddettenberi İzmir ve havallisinde tetkiklerde bulunan Ziraat Vekili Hatiboğlu dün akşam şehrimize gelmiştir.

muhabirine göre Stalingradda muharebeler en son ve kat'i safhasına girmiştir. Sovyet müdafaa sonuna yaklaşmaktadır. Şehirdeki sivil halk tamamen seferber edilmiştir. Bu sivil halkın miktarı 450,000 dir. Bu halk muhtelif kesimlerde muharebelerine iştirak etmektedirler.

Stalingradın her tarafı enkaz halindedir. Volga boyundaki birçok fabrikalardan bugün eser bile kalmamıştır.

Vişiyeye göre

Vişi 9 (Radyo) — Romadan bildiriliyor: Alman askeri mehafili Stalingradda Rusların göstermekte oldukları çok çetin mukavemetine rağmen burada vaziyet mukadder akibetine doğru inkişaf ettiğini bildirmektedir. Ruslar Stalingradın şimalinde mukabil hücum

ma geçmiş olmaları yüzünden vukubulan büyük tank muharebesi kendilerine umdukları faydaları vermemiştir. Rusların püskürtülmesinde Alman topçusu pek mühim rol oynamıştır.

Alman tayyareleri Rus müdafaa hatları üzerinde bir an bile durmadan uçmakta ve durmadan bombalar yağdırmaktadırlar. Tayyareciler ancak hamulelerini almak için biraz tevaküf etmekte, sonradan derhal havalanarak tekrar bombardımanlarına devam etmektedirler, bu tayyare hücumları bir dakika bile durmak bilmemektedir.

Baltık denizinde

Moskova 9 (A.A.) — Tasajansının bildirdiğine göre düşman Baltık denizinin bir noktasına bir çıkarma hareketinde bulunmağa teşebbüs etmiştir. 4 düşman gemisi batırılmış ve hareket püskürtülmüştür.

ler üzerindeki birçok mevzilerinde elde etmişlerdir. Çok kuvvetli bomba uçakları ile kısa mesafeli savaş uçakları ordunun hareketini desteklemiştir. Şehrin cenubunda Volga nehri üzerinde bulunan köprüler geceli gündüzlü bombardıman edilmiştir. Doğu cephesinin orta kesiminde yalnız mevzi savaşlar olmuştur.

Sovyet tebliği

Moskova 8 (A.A.) — Gece yarısı Sovyet tebliğine ektir: Stalingradın batısında bir Sovyet birliği düşmanın arka arkaya yaptığı dört taarruzu püskürttükten sonra yeni mevzilere çekilmek zorunda kalmıştır.

Stalingrad'ın cenub batısında birçok şiddetli Alman taarruzları püskürtülmüştür. Düşmana ağır kayıplar verdirilmiştir.

Novorosisk çevresinde Almanlar Sovyet mevzilerinde bir gedik açmağa muvaffak olmuşlardır.

Mozdok yakınında Almanlar bir meskün yerden çıkarılmıştır.

merhumun cenazesini İstanbul'a getirebilmek üzere yakın dostlarına baş vurmak mecburiyetinde kalmıştır. Aile ocağından uzak bir mahalde, kendisine verilen bir vazifeyi büyük bir dikkat ve hassasiyetle görürken ölen bir adama karşı gösterilen bir alakasızlık herhalde spor tarihimize şeref verici bir hâdise olarak geçmeyecektir.

9 Eylül

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Şehir bugünden bayram günü manzarasını arz etmektedir. Civar vilâyet ve kasabalardan binlerce ziyaretçi şehrimize gelmiştir.

Yarın sabah Şehidler âbidesinde büyük bir tören yapılacaktır. Törenden sonra kahraman ordunun üç koldan güzel İzmir'e giriş sepmo-lik olarak tekrarlanacaktır. Müteakiben de zafer alayı geçid resmi yapılacaktır.

Bu Akşam

TEPEBAŞI Belediye BAĞÇESİNDE Mevsimin En Büyük Müsameresi

Kemanî AHMET YATMAN'ın san'at hayatının 30 cu yılı bütün müzisyenlerin iştirakleriyle saat 3 e kadar devam üzere kutlanacaktır.

ALABANDA Büyük Revü

30 kişilik küme saz heyeti bir çok oyunlar, danslar, varyeteler ve sürprizler; fiatlara zam yoktur. Tel: 42690

Çörçil dün harb durumunu izah etti

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

M. Çörçil'in bu demecindeki esas noktalar şunlardır: Maltaya son gemi kafilisinin varması, bu kahraman kale adanın hayatını ve mukavemetini uzun aylar için temin etmiştir. Elde edilen neticelere göre, donanmanın verdiği kayıplar fazla olmamıştır.

Dieppe akını, harb uzadıkça sayısı artacak çetin ve vahşi çarpışmalardan birisi olmuştur. Ben, Dieppe hücumunu, tam genişlikte hareketin mukaddemesi bir hareket gibi telâkî ediyorum. Düşman, limanlarımızdaki faaliyet hakkında ve Amerikan tümenlerinin devamlı ve süratli bir surette geliş hakkında birçok malûmat ve emare elde edebilir. Fakat düşman ne zaman ve nerede hücum edeceğimizi bilmiyor ve bu hususta İngiliz ve Amerikan tefsirleri ile yardım görmemlidir.

Ticaret gemisi inşaati

Birleşmiş milletlerin yeni ticaret gemisi inşaati, torpillenme mikdarını kat'i olarak geçmiş ve torpillenme mikdarı üzerinde durmuştur. Denizde kayıplar daima çok ağırdır. Fakat Temmuzda, Ağustosta ve Eylülün ilk haftasında bundan evvelki aylara nisbetle bir iyilik vardır.

Mısır cephesi

Mısırdaki başkomutanlıkta radikal değişiklikler yapılması ve orduya yeni bir hareket noktası ve yeni bir lider verilmesi icab ettiği aşıktı. Harb kabinesi, 8 inci ordu komutanlığına General Gott'u tayin etmek üzere idi. Fakat bu esnada General Gott faal hizmette ölmüştür. Ben bugünkü tertibden memnunuz. Başkomutan General Alexander, 8 inci ordu komutanı General Montgomery ve genel kurmay başkanı tank mütehassısı General Mac'er dy ekibi, ihtiyaçlarımıza uygun olan ve elimizdeki ekiplerin en iyisini teşkil eden bir ekiptir.

Amerika uçakaleleri hava harbinde yeni imkânlar açmıştır.

Moskovada ben ve M. Harri-man, reis Staline Molotof ile her şeyi açıkça ve tam bir samimiyetle tetkik ettik. Rus zimamdarlarına kayıplara ve fedakârlıklara bakmadan mümkün olduğu kadar süratle Rusyanın yardımına koşmak hususundaki dürüst azimimiz hakkında itimat tellin ettirdik. Moskovayı ziyaretinden sonra zihnimde belirmiş olarak kalan keyfiyet, Rusyanın sonuna kadar Hitlerizmle çarpışmak pahasındaki sarsılmaz azmidir.

Çörçil, nihayet şu sözlerle demecine son vermiştir: M. Ruzvelt, müstakbel nesillere unutulmaz bir ibret olmak üzere Nazi mücrimlerinin fecayin yapıldığı memleketlerde mahkemelere sevkedileceğini resmen söylemiştir. İngiliz hükümeti bu sözleri iştirak etmektedir. Avrupa'da kurtuluş saati geldiği zaman - ki bu saat muhakkak surette çalacaktır - aynı zamanda ceza saati de çalmış olacaktır.

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Millî Şef ve Başvekil

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Başvekil Ankaraya dönüyor

Ankara 8 (Hususî) — Şark vilâyetlerinde bir tetkik seyahati yapan Başvekil Saracoğlunun yarın (bugün) Ankaraya dönüşü beklenmektedir. Başvekilin, şehrimizde misafir bulunmakta olan Wilkie'yi kabul edeceği anlaşılmaktadır.

Ankara 9 (Hususî) — Buraya gelen malûmata göre doğu vilâyetlerinde tetkiklerde bulunmakta olan Başvekil Şükrü Saracoğlu evvelki gün Trabzondan Gümüşhaneye gelmiş ve bir müddet istirahatten sonra Bayburda hareket etmişlerdir.

Başvekil Bayburda binlerce halk tarafından karşılanmıştır. Bir müddet Halkevinde kalarak Bayburdlularla görüşen Şükrü

Wilkie'nin Ankarada ziyaret ve temasları

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Wendel Wilkie, Amerika büyükelçisi ve refakatindeki zevat ile birlikte öğle yemeğini Şehir lokantasında yemiş ve öğleden sonra saat 16.30 da Büyük Millet Meclisinde Reis Abdülhalik Renday'ı ziyaret etmiştir.

Saat 17.30 da Genelkurmayda ikinci reis Orgeneral Asım Gündüzü ziyaret etmiştir.

Hariciye Vekilimizin ziyafeti

Ankara, 8 (A.A.) — Bugün Amerika büyükelçiliğinde M. Wendell Wilkie şerefine bir kokteyl parti ve akşam da Marmara köşkünde Hariciye Vekili Numan Menemencioglu tarafından bir akşam ziyafeti verilmiştir.

Kış hazırlığı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Alâkadarlar ihtiyaç sahiplerinin en çok ilkönce başına kadar kömürlerini alabilmeleri için çalışmaktadır. Halka beyanname tevziine devam olunmaktadır. Şimdiye kadar beyanname verenlerden mühim bir kısmı kömürlerini almış bulunmaktadır.

Kış için kesimlik hayvan stoku yapılacaktır

Kış mevsiminde şehrin etsyiz kalmamasını temin için çeşitli şekilde şimdiden kasablık hayvan stokları vücuda getirmek üzere alâkadarlara müracaatte bulunmuşlardır. Celebler kışın nakliyat zorluğu yüzünden fazla hayvan getirilemeyeceğini ileri sürerek şark vilâyetlerinden betirecekleri küçük baş hayvan sürülerini kesime kadar yiyecek verilmesini istemişlerdir. Belediye İktisad Müdürüğü bu müracaatı tetkik etmektedir.

YARIN AKŞAM

SARAY SINEMASI

Yeni Sinema Mevsimini CHARLES BOYER — JEAN ARTHUR gibi iki büyük deha'kar artist tarafından yaratılan

SAADET GECESİ

TÜRKÇE SÖZLÜ

Kuvvetli, Aşk, Macera ve lüks filmi ile açılıyor.

11 Eylül Cuma günü matinelere itibaren

TAKSİM SINEMASI

Amerika ve Avrupada aylarca gösterilen

ÖNCE ADALET

(I AM THE LAW) Filmile yeni sinema mevsimine başlıyor. EDWARD C. ROBINSON - BARBARA O'NEIL

Millî müdafaa

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bu tahviller faizli ve ikramiyeli olmak üzere iki nevidir. Faizli tahvillerin faizi yüzde 7, ikramiyeli tahvillerin faizi yüzde 5 dir. İkramiyeler içinde kırk bin, on beş bin ve beş bin liralık büyük ikramiyeler vardır. İkramiyeler senede iki defa çekilecektir.

Halkımızın istikraza geniş miktarda iştirakini temin için tahvillerin mühim bir kısmı 20 liralık kupürler halinde ihraç edilecektir. Bu kupürlerden başka 100,200,500 ve 1000 liralık kupürler de vardır.

Yeni tahvillerin ihraç fiatı yüzde 95 dir. Meselâ 20 liralık bir tahvil 19 liraya satılacaktır. Yeni tahviller umumi ve hususi idareleri ve belediyelere yapılacak arttırma ve eskiltme ve mukavelelerde teminat olarak ve milli emlak satışlarında satış bedeli olarak üzerinde yazılı kıymetle kabul edilecektir.

Bu tahvillere aid faiz ve ikramiyelerle ifta bedelleri her türlü vergiden muafır.

Bu tahviller, faraza 20 liralıklar ihraç fiatları olan 19 liraya işlemiş faizleri de zammedilmek suretile ve yalnız 10 kuruş komisyon mukabilinde Ziraat Bankası şubeleri tarafından her zaman hâmilinden satın alınabilecektir.

Yeni tahvilleri satın alanlar, istedikleri takdirde, bu tahviller mukabilinde nakid yerine amortisman sandığına şimdiki kadar çıkarılmış olan tasarruf bonolarını da verebilirler.

Yeni tahvillerin bütün bankalardan tedariki kabildir.

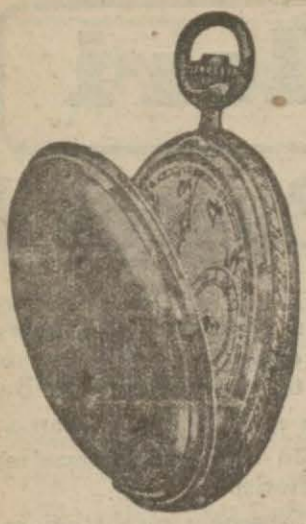
Halkımızın, hasılatı tamamen ordumuza tahsis edilecek olan bu istikraza, devletin diğer istikrazlarında olduğu gibi, büyük rağbet göstereceğinden eminiz.

İki gündendenberi Beşiktaşta binlerce halk emsalsiz Türk san'atkarı

Prof. ZATİ SUNGUR

tarafından yapılan hüner ve marifetleri seyretmek için

BESİKTAS BAĞÇESİ'ne koşuyor

Meşhur Singer Saatlerinin

Çok aranan iki yeni modeli gelmiştir. İki kapaklı gümüş cep saati Lira 45 İki kapaklı altın kaplama saati Lira 50 SINGER saatinin kalitesi yüksek müba - yaa geraltı faideli dir. Bu fırsattan istifade etmek isteyen taşra müşterilerimiz bedelli birlikle peşin posta masrafı olarak bir lira ilâve olunur. SINGER saatlerinin her türlü tamirattı 15 sene zarfında meccanen yapılır. SINGER SAATLARI MAĞAZASI İstanbul - Eminönü No. 8 Şubemiz yoktur.

TÜRK DİŞTABİPLER CEMİYETİNDEN:

Şimdiye kadar ASRİ DİŞ DEPOSUNDAN kaucuk almış bulunan meslekdaş - lara İKİNCİ TEVZİ olmak üzere yeniden altın yaprak diş kaucuğu verile - ceğdir. İstanbulda olup unvan tezkeresini Cemiyete mühürleterek vize musame - sni yapmış olanlar, doğruca ASRİ DİŞ DEPOSUNDAN yeniden altın yap - rak kaucuk alacaklardır. ANADOLUDA bulunan ve Cemiyete talebname gön - deren meslekdaşların yeniden müracaat etmeden adreslerine kaucukları ASRİ DİŞ DEPOSU tarafından posta ile gönderilecektir.

NURUOSMANIYE caddesinde hususî

YENİ NESİL İLK OKULU

YUVA — İlk KIZ — ERKEK

Türkçe - Fransızca öğretim. Yuva da yenilik, bu yıl orta kısmı da açılacaktır. Her gün kayıt yapılır.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlık Satınalma Komisyonundan:

Otlar ve miktardır	Muhammen tutarı		İlk teminatı	Saati
	Lira Kuruş	Lira Kuruş		
İpliği daireden verilecek		126 15	12.9.942	Cumartesi saat
9894 çift çorap imalı	1681 98		11 de	
300 kilo vazelin Pür	1197	89 78	12.9.942	Cumartesi saat
			12 de	

Yukarıda yazılı gün ve saatlerde iki işin pazarlığı yapılacaktır. Çorap nümune ve şartnamesi komisyonundur. İsteklilerin kanunî vesikaları ve ilk teminat makbuzaları Galata - Mumhane caddesi 54 No. lu dairedeki komisyon gelmeleri. «9770»

İstanbul Elektrik Tramvay Ve Tünel İşletme'eri Umum Müdürlüğünden:

- 1 - Takribî keşif bedeli 24489,95 lira olan Kazlıçeşmede 156 No. lu muhav. vüle merkezi inşası işi açık eksiltme usulü ile ihale edilecektir.
- 2 - Eksiltme 14/9/942 Pazartesi günü saat 10.30 da Metro Hanımın 5 inci katında yapılacaktır.
- 3 - Muvakkat teminat 1836,75 liradır.
- 4 - Aşgari 20.000 liralık bu nevî bina inşaatı yapmış olduğuna dair vesika ibrazı lazımdır.
- 5 - İsteklilerin parasız olarak verilmekte olan şartnameleri Levazımından al - maları ve kanunî vesikaları ve muvakkat teminatlarla ilân edilen gün ve saatte komisyonunda hazır bulunmaları. «9683»

Şile Jandarma Bölük Komutanlığından:

«434» İbra «42» dört yüz otuz dört İbra kırk iki kuruş bedel keşifli Şile Jan - darma Komutanlığına bağlı Teke jandarma karakolunun tamiratının pazar - lıca yapılmasına karar verilerek eksiltmenin 21.Eylül.942 Pazartesi günü saat 15 de Şile Jandarma Komutanlığı dairedesinde komisyonunda yapılacağından taahhürlerin eksiltmeye girebilmeleri için kanunî malîusta ibrazı lazım gelen vesikalarla «3258» kuruş teminat akçesinin mal sandığına yatırmaları. Fazla izahat isteyenlerin komisyon müracaatları ilân olunur. «9734»

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen Muvakkat Semti Mahallesi kıymeti	teminatı	Sokağı	No. su	Cinsi
283 40	21 26	Üsküdar Selâmiyalı	Dükkan eski yeni	
			Külhan 0 31 2 odalı ahşap bahçeli ev	
218 24	16 37	» İcadiye	Çifte bakkal 77 » »	
111 20	8 34	» Selâmiyalı	Şefaret 66 68 Takriben 90 metre murabbat arsanın tamamı	
38 33	2 88	» Atıkvalde	Abacı dede 37 57 » »	
1345 60	100 92	» Murat Reis	Şifâhtar 95 87 Ahşap bahçeli evin tamamı	

Yukarıda cinsi ve mevkileri yazılı gayri menkullerin mülkiyeti peşin para ile satın almak üzere on beş gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhaleleri 21.9.942 Pazartesi günü saat 14 dedir. İsteklilerin müdürlük akarat kalemine müracaatları. «9617»

Üniversite rektörlüğünden:

Geçen yıl askerlik dersi devam müddetini doldurmuş kız talebe için 14.Eylül.942 de başlamak üzere 15 günlük bir kurs açılacaktır. Talim taburu komutanlığına baş vurulması. (9722)

İstanbul Horsası

8/9/942 açılış - kapanış fiyatları

	Ag. 4 ve 5	
İndra	1 Sterlin	5.22
New York	100 Dolar	132.20
Madrid	100 İsviçre Fl.	30.365
Yadrid	100 Pegeta	12.89
Stockholm	100 İsviçre Kr.	30.72
Bir altın lira		33.15
24 ayarlık bir gram külçe altın		460
Esham % 5		
İkramiyeli % 5	933 Ergani	21.80
Sivas - Erzurum	2.7	20.-
941 Demiryolu II		19.70
İstanbul Su Şirketi		5.30

TIYATROLAR

RAŞİD RIZA TIYATROSU Halide Pişkin beraber Harbiyede, Belvü bahçesinin alaturka kieminde bu gece HABİBE TEYZE Vodvil 3 perde

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.

HER ECZANEDE BULUNUR.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim) Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder. Telefon: 21044-23398

İZMİRDE ANKARA PALAS OTELI

İzmirin en temiz, en modern ve mazbut alle oteldir.

Hükümet karşısında denize nazır ve gayet havadar, lokanta, pastahane ve kiraethaneyi cami ve servisi gayet munta - zamdır.

Telefon: 3438 Telgraf: İzmir Ankarapalas

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem keseneze ve hem de sıhhatinize BİR KUŞTUYU YASTIK 2 LİRADIR

Yatak, yorganları da pek ucuzdur. adres: İstanbul Çakmakçılar. San. dalıyacılar sokak Ömer Bali oğlu Kuş Tüyü fabrikası. Telefon: 23027

İstanbul Cumhuriyet Mahallesi Umumi Müdürlüğünden:

Cinsi	Kilo	Muhammen bedeli		Muvakkat T. Lira K.
		Lira Kuruş	Lira K.	
Tooya pirinci	3000	3300 00		247 50
Horoz fasulyesi	750	262 56		19 69
Nohut	750	337 50		25 31
Sabun	200	164 50		12 31
Tuz	400	28 00		2 10
Tur yağı	400	900 00		67 50
		4992 00		374 41

Yukarıda cinsi ve miktarları yazılı İstanbul Ceza ve Tevkif evi hastahanesi - nin 942 malî yılına aid erzak açık eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 18.9.942 Cuma günü saat 15 de Sultanahmedde Ceza ve Tevkif evinde yapılacaktır. İsteklilerin bu husustaki şartnameyi tabîden maada her gün mesai saat 6 da, ihâlde mezkûr müdürlükte görebilirler. İsteklilerin yukarıda yazılı günde kanunî vesikalarla birlikte komisyon müracaatları ilân olunur. «9203»

AYDA 10 LİRATAKSİTLE

TASRA MÜŞTERİLERİMİZ İÇİN PIRLANTALI VE ELMASLI SAATLERLE GAYET ZARIF ELMASLI VE PIRLANTALI YÜZÜKLERİN VE GÜĞÜSE TAKILMAK ÜZERE ELMASLI VE PIRLANTALI ÇİÇEK VE PLAK İĞNELERİN YENİ MODELLERİ GELMİŞTİR. SAATLER EMSALİ GİBİ 15 SENE TEMİNATLIDIR. TASRADAN SİPARİŞ ETMEK İSTEYENLERE KATALOK GÖNDERİLİR. MEKTUPLA (İSTANBUL POSTA KUTUSU 184) ADRESİNE MÜRACAAT

İstanbulda Lise'ler Alın Satım Komisyonu Reisliğinden:

Cinsi	Beher kilo T. Fiyatı	Miktari	İlk teminatı		Şartname bedeli Rr.
			Kilo	Lira	
Ekmeç (adedi)	18	570000	5810		456
Toz şeker	110	83500	7337.50		609
Kesme şeker	130	23000			
Pirinç	110	56500	4357.50		311
Sabun birinci nevi	85	13800	979.75		
Karpuz	13	57000			
Kavun (Kırkağaç)	18	57000	2321		155
Üzüm (Çavuş)	45	29500			
Mangal kömürü	10,50	34000	267.80		

Komisyonumuza bağlı 6 yatılı lisenin 1942 malî yılı ihtiyaçları olan ve te - ferrüatı yukarıda gösterilen yiyecek ve yakacakları kapalı zarf usulü ile eksilt - meye konmuştur. Eksiltme 10/IX/1942 Perşembe günü saat 15 de Beyoğlunda Lise'ler Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır. İstekliler teminat makbuzu, 1942 yılı Ticaret Odası vesikası ve tekliflerini havf kapalı zarflarını sözü ge - çen saatien bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makouz mukabilinde vermeleri. Postada olacak çekimeler kabul edilmez. Teminat yatırmak ve şartnameleri almak isteyenlerin Galatasaray lisesinde komisyon kâtibliğine müracaat etmeleri. (8941)

Münaka'at vekâleti dev'let limanları işletme umum müdürlüğünden:

Kaplan, çarçığı, şoför, yağcı, gemici, ateşçi alınacaktır. Malîüb geraltı hafz olanların Galatada idare merkezindeki baş enspektörlüğe müracaatları ilân olunur. (9599)

Nişantaş Kız Enstitüsü Müdürlüğünden:

100 x 80 x 60 eb'adında bir fırın, 4 ocaklı musluklu bakır su deposu ve bir kül sandığı ve 1 M. metre kalınlığında saca yapılmış 25 adet mutbak ye - mek sobası açık eksiltmeye konulmuştur.

- 1 - Muhammen bedel 3750, muvakkat 282 liradır.
- 2 - Eksiltme 1942 Eylülünün 21 inci Pazartesi günü saat 14 de Yüksek Mektepler Muhasipliği binasında toplanan komisyon tarafından yapılacaktır.
- 3 - Şartname ile krokisini görmek isteyenlerin okul idaresine ve eksiltme - ye iştirak edeceklerin de bu işi yapabilecek ehliyeti hafz olduklarını tevşik e - den vesikaları ve Ticaret Odasının 1942 yılına aid kayıd varakası ile birlikte belli gün ve saatte komisyon müracaatları. «9661»

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

ADEMİ İKTİDAR VE BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI

HER ECZANEDE BULUNUR POSTA K. 228

REÇETE İLE SATILIR

İstanbul Deniz Komutanlığından:

Yaşı 32 den fazla olmamak üzere yedek subaylardan kabul imtihanında muvaffak olanlardan yirmisi deniz or'dusu için hesap ve muamele memuru yetiştirilmek üzere alınacaktır. 24 Eylül 942 tarihine kadar müracaat edilmelî lazımdır. İsteklilerin kayıd ve kabul şartları hakkında malûmat almak üzere komutanlığımıza müracaatları. «9321»

«Bayer» salibini tanıyor musunuz?

İyice hatırlınızda tutun.

O, bütün dünyada şöhret bulan ve milyon - larca insanın ızdırabını dindiren, onlara şifa veren Alman ilâçlarının alâmetidir. «Bayer» ilâçlarının her ambalajında bu alâmet vardır.

O, itimadın remzidir.

Davlet Demiryolları İşletme U. M. den:

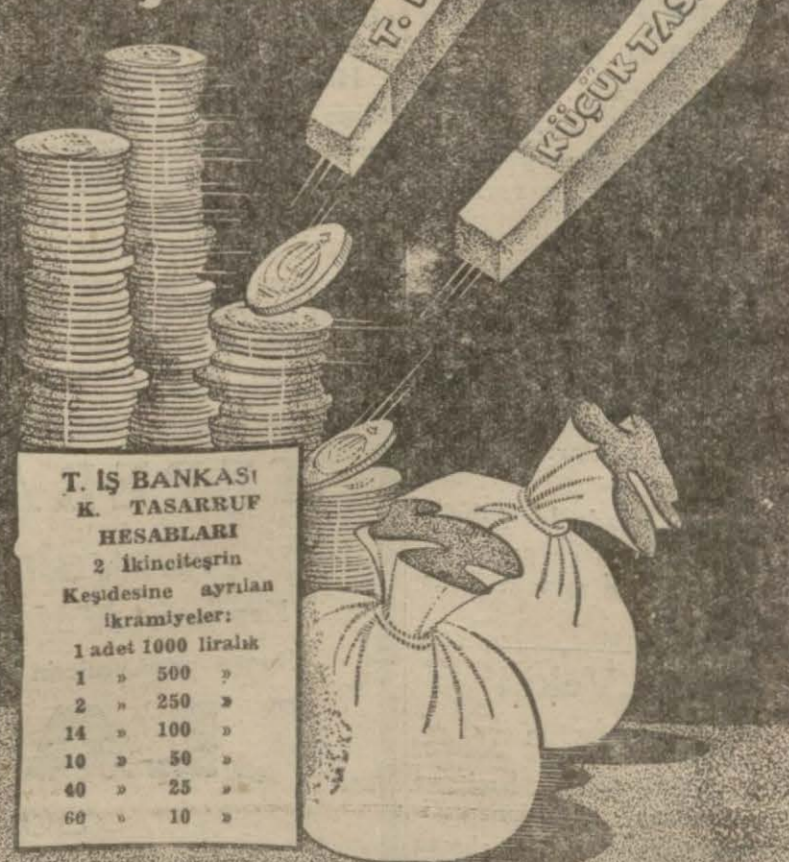
Muhammen bedeli 2404 (iki bin dört yüz dört) lira 50 (elli) kuruş olan 2100 (iki bin yüz) kilo enterüp metalî (21.9.1942) Pazartesi günü saat (14) on dört - te Haydarpaşada Gar binası daihilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 180 (yüz seksen) lira 34 (otuz dört) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunî tayin ettiği vesakle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameleri komisyonundan parasız olarak dağıtılmaktadır. (9519)

İkinci işletme memur ve müstahdemini için kumaşı ile aslar ve kazalıni idareden verilmeç, telâ, düğme, sırma, alâmeti farika vesair bütün harç ve masrafları müteahhide aid olmak üzere diktilerecek takriben 1771 takım resml cıbiçe, 910 aded palto ve 1831 aded kasketin imaliyeti işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 21 Eylül 942 tarihinde Pazartesi günü saat 16 da Ankara istasyonunda ikinci işletme binasında toplanacak komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 24914.30 yirmi dört bin dokuz yüz on dört lira otuz kuruş ve muvakkat teminatı 1868.58 bin sekiz yüz altmış sekiz lira elli sekiz kuruşdur. Bu işe girmek isteyenlerin kanun ve şartnamenin tayin ettiği vesakle muvakkat teminat ve tekliflerini aynı gün saat 15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Şartname ve mukavele, projeleri Ankara, İzmîş ve Sirkeli işletme müdürlüklerinden parasız alınabilir. (7334-9415)

PARA PARAYI ÇEKER

T. İŞ BANKASI K. TASARRUF HESABLARI

2 İkinciteğrin Kesidesine ayrılan İkramiyeler:

1 adet 1000 liralık

1 » 500 »

2 » 250 »

14 » 100 »

10 » 50 »

40 » 25 »

60 » 10 »